

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Факультет ресторанного-готельного та туристичного бізнесу**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма	Землеустрій та кадастр
Освітній ступінь	бакалавр

3. Освітня програма

Гарант освітньої програми Палієнко О.О.

3.1. Профіль освітньої програми «Землеустрій та кадастр» зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

(за освітньою програмою «Дизайн середовища»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Факультет ресторанно-готельного та туристичного бізнесу Кафедра дизайну та інжинірингу
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти бакалавр спеціальність «Геодезія та землеустрій»
Офіційна назва освітньої програми	«Землеустрій та кадастр»
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає СВО МОН України
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, до 01.07.24 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти/ ступеня молодшого спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців з питань геодезії, землеустрою, управління земельними ресурсами, геосистемного моніторингу навколишнього середовища, ведення державного земельного кадастру та охорони земель ,здатних розв'язувати нестандартні завдання та вміти приймати управлінські рішення і формулювати бізнес-ідею розвитку в сфері геодезії та землеустрою.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкти вивчення та діяльності: об'єкти землеустрою, топографо-геодезичної та картографічної діяльності, державних кадастрів та інших геоінформаційних систем; методи, технології та обладнання збору й аналізу геопросторових даних, їхнього відображення на картах і планах; спостереження за зміною стану об'єктів у просторі і часі. Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності до розв'язання складних спеціалізованих задач геодезії та землеустрою.

	<p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи, способи, методи топографо-геодезичної і картографічної діяльності, землеустрою, моніторингу, охорони земель, оцінки земель і нерухомого майна; інженерно-геодезичних вишукувань і створення геопросторових даних;</p> <p>Методи, методики та технології: методи збору, опрацювання, аналізу, зберігання, відображення, інтерпретації геопросторових даних; методики польових, камеральних, дистанційних досліджень; технології геодезичних вимірювань і вишукувань, землевпорядного проектування, геоінформаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: інструменти, прилади, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для розв'язання задач геодезії та землеустрою. середовища»</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра із геодезії та землеустрою, має прикладну орієнтацію фахівця з землеустрою, геодезії, кадастру та геоінформатики.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта в предметній області знань з поглибленою підготовкою за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», освітньої програми «Землеустрій та кадастр» щодо планування, раціонального використання, розвитку та охорони земель різних категорій та цільового призначення в існуючих природних, соціальних, економічних та екологічних умовах; кадастрового обліку земель та обмежень щодо їх використання.
Особливості програми	Характерною особливістю даної програми є її міждисциплінарний характер, що надає випускникам можливість оволодіння компетентностями з різних сфер професійної діяльності, які знаходяться на перетині геодезії, економіки, картографії та землеустрою.
4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2148.2 Геодезист; 2148.2 Інженер-землевпорядник; 2213.2 Інженер з відтворення природних екосистем; 2213.2 Інженер з природокористування; 3439 Інспектор з інвентаризації; 2148.2 Картограф; 2148.2 Картограф-укладач; 3417 Оцінювач; 3417 Оцінювач (експертна оцінка майна); 3417 Оцінювач-експерт; 2148.2 Фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього середовища

	<p>2148.2 Фахівець з дистанційного зондування землі та аерокосмічного моніторингу</p> <p>2148.2 Фотограмметрист</p> <p>3439 Громадський інспектор з використання та охорони земель</p> <p><i>Випускник здатний виконувати професійні види робіт та займати посади в державних, обласних та місцевих органах влади з питань обліку, використання та охорони земель; в проектних і науково-дослідних інститутах із землеустрою; в спеціалізованих, ліцензованих землевпорядних організаціях; на підприємствах і в організаціях, що займаються економічною та правовою діяльністю в галузі земельних відносин; в земельно-оціночних організаціях і підприємствах, пов'язаних з купівлею продажем земельних ділянок; містобудівних організаціях.</i></p>
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-EHEA, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК України
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Лекції, практичні заняття у спеціалізованих лабораторіях, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, навчання через практичну підготовку та професійне стажування, консультації із викладачами, підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Письмові екзамени, практика; наукові презентації, поточний контроль, курсові проекти, кваліфікаційна робота тощо. Згідно Положення про організацію освітнього процесу студентів, Положення про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів у ДТЕУ.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою <i>практичні проблеми під час професійної діяльності у цій сфері, що передбачає застосування теоретичних знань та методів геодезичних, геоінформаційних, картографічних технологій і систем та кадастру, і оцінки землі.</i>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК08. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК09. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.</p> <p>ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку,</p>

	<p>верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13.Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати теорії, принципи, методи фізико-математичних, природничих, соціально-економічних, інженерних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.</p> <p>СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.</p> <p>СК04. Здатність обирати та використовувати ефективні методи, технології та обладнання для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.</p> <p>СК06.Здатність виконувати дистанційні, наземні, польові та камеральні дослідження, інженерні розрахунки з опрацювання результатів досліджень, оформляти результати досліджень, готувати звіти при вирішенні завдань геодезії та землеустрою.</p> <p>СК07.Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.</p> <p>СК08.Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.</p> <p>СК09.Здатність застосовувати інструменти, прилади, обладнання, устаткування при виконанні завдань геодезії та землеустрою.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.</p> <p>СК11.Здатність здійснювати геодезичний моніторинг земної поверхні, природних об'єктів, інженерних споруд.</p> <p>СК 12.Здатність проводити технічний контроль та оцінювати якість топографо-геодезичної та картографічної продукції.</p> <p>СК13.Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.</p> <p><i>СК 14. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку в сфері геодезії та землеустрою.</i></p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.</p>

РН2. Організувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

РН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН5. Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

РН6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.

РН7. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою.

РН8. Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.

РН9. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

РН10. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері геодезії та землеустрою.

РН11. Організувати та виконувати дистанційні, наземні, польові і камеральні роботи в сфері геодезії та землеустрою, оформляти результати робіт, готувати відповідні звіти.

РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

РН13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.

РН14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

90% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю. Для проведення проблемних лекцій запрошуюються закордонні фахівці з даного професійного середовища.

Матеріально-технічне забезпечення	Лабораторія систем автоматизованого проектування. Лабораторія інтегрованих систем управління бізнес-процесами. Лабораторія цифрових технологій. Для виконання практичних робіт в наявності :теодоліти, нівеліри, бусолі, кіпрегелі, компаси, барометри-анероїди; GPS навігатор; GPS приймач, геліограф, психрометри, термографи, флюгер, гігрограф, балансомір, актинометри, анемометри, термометри, барограф, батометр, гальванометр, термометр-щуп, автомат. метеостанція; автоматичний анеморумбометр, RTK-приймач, ехолот, лазерний дальномір, пристрій для наземного лазерного сканування та безпілотний літальний апарат. VR-бібліотека
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища ДТЕУ, програмне забезпечення: Graphisoft ArchiCAD 23; Autodesk AutoCAD 2022; CorelDraw 2020; SketchUp 19.2.222; Microsoft Vizio 2019; Adobe Photoshop 21.2.4.; Adobe After Effects CC 2020; ArcGIS (ArcMap), Digital, Agisoft PhotoScan Pro, Planar, QGIS, PostgreSQL/PostGIS. Авторські розробки професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах в межах України. Короткострокове навчання студентів за попередньо визначеним курсом в інших закладах вищої освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус + на основі двосторонніх договорів між ДТЕУ та закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних громадян.

3.2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	24
ОК 2.	Філософія	6
ОК 3.	Інженерна графіка в землеустрої	6
ОК 4.	Геологія і геоморфологія	6
ОК 5.	Топографія	6
ОК 6.	Інженерна геодезія	6
ОК 6.1	КР з інженерної геодезії	
ОК 7.	Земельне право	6

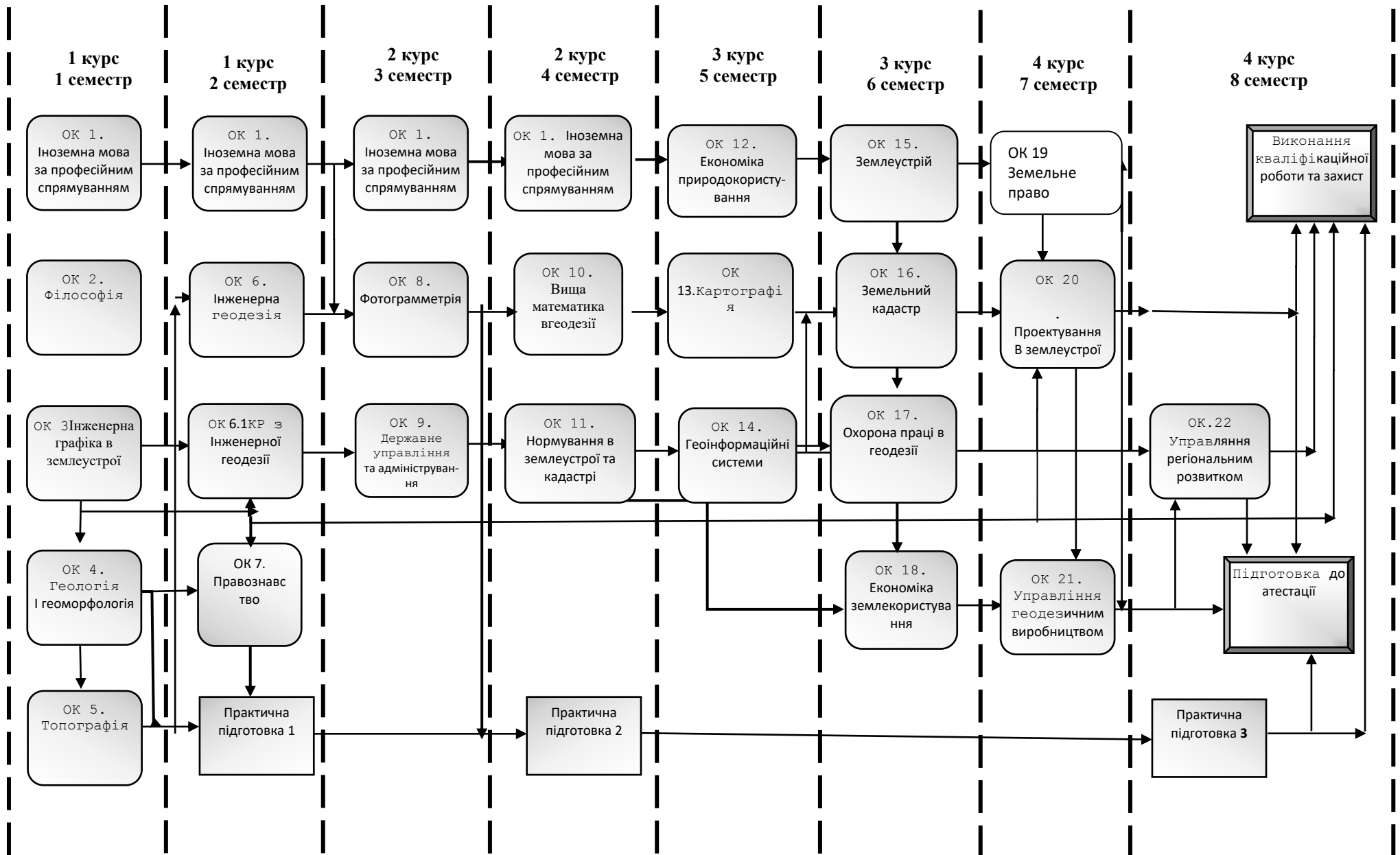
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
ОК 8.	Засоби вимірювань	6
ОК 9.	Державне управління та місцеве самоврядування	6
ОК 10.	Земельні інформаційні системи	6
ОК 11.	Нормування в землеустрої та кадастрі	6
ОК 12.	Економіка природокористування	6
ОК 13.	Картографія	6
ОК 14.	Геоінформаційні системи	6
ОК 15.	Землеустрій	6
ОК 16.	Земельний кадастр	6
ОК 17.	Охорона праці в геодезії	6
ОК 18.	Економіка землекористування	6
ОК 19.	Міжнародне право навколишнього середовища	6
ОК 20.	Проектування в землеустрої	6
ОК 21.	Фотограмметрія	6
ОК 22.	Управління геодезичним виробництвом	9
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		153
Вибіркові компоненти ОП		
ВК 1.	Аграрне право	6
ВК 2.	Адміністративні послуги і договори	6
ВК 3.	Безпека життя	6
ВК 4.	Будівельні конструкції та матеріали	6
ВК 5.	Геоматика в моніторингу довкілля та оцінці загрозливих ситуацій	6
ВК 6.	Геофізичний моніторинг інженерних споруд	6
ВК 7.	Господарське право	6
ВК 8.	Декоративна дендрологія	6
ВК 9.	Дизайн	6
ВК 10.	Договірне право	6
ВК 11.	Екологічне право	6
ВК 12.	Економіка нерухомості	6
ВК 13.	Інжиніринг будівель	6
ВК 14.	Інформаційні війни	6
ВК 15.	Кадастр населених пунктів	6
ВК 16.	Комп'ютерні дизайн-технології	6
ВК 17.	Космічне право	6
ВК 18.	Ландшафтознавство	6
ВК 19.	Міжнародне аграрне право	6
ВК 20.	Містобудівний кадастр	6

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
ВК 21.	Муніципальне право	6
ВК 22.	Новітні технології в геодезії та землеустрої	6
ВК 23.	Нотаріальний процес	6
ВК 24.	Основи кібербезпеки	6
ВК 25.	Право міжнародних договорів	6
ВК 26.	Психологія ділового спілкування	6
ВК 27.	Статистичні методи обробки інформації	6
ВК 28.	Рекреалогія	6
ВК 29.	Технології аналізу даних в агробізнесі	6
ВК 30.	Типологія дизайну громадських будівель	6
ВК 31.	Управління містом	6
ВК 32.	Управління розвитком сільських територій	6
Загальний обсяг вибіркового компонента:		60
Практична підготовка		
	Практична підготовка 1	6
	Практична підготовка 2	6
	Практична підготовка 3	6
Разом:		18
Атестація		
	Підготовка до атестації	3
	Виконання кваліфікаційної роботи та захист	6
Разом:		9
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240

Для всіх компонентів освітньої програми формою підсумкового контролю є екзамен.

3.3. Структурно-логічна схема ОП

3.4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної прикладної задачі у сфері геодезії та землеустрою із застосуванням сучасних теорій, методів, технологій та обладнання.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

3.5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Компоненти / Компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	
ЗК 01	+		+	+						+				+									
ЗК 02	+																						
ЗК 03																							
ЗК 04																+	+	+					+
ЗК 05	+								+														
ЗК 06						+	+	+						+					+				
ЗК 07																							
ЗК 08																							
ЗК 09	+	+																				+	
ЗК10																							
ЗК 11																							
ЗК 12		+							+														
ЗК 13						+					+								+				
СК 01	+	+		+															+				
СК 02	+	+		+															+				
СК 03	+	+			+										+	+							+
СК 04																							
СК 05						+																	
СК 06			+			+							+	+	+								
СК 07			+									+	+										
СК 08																					+		
СК 09			+										+						+				
СК10												+			+								
СК11			+						+				+		+				+				
СК12			+			+						+	+	+	+				+				
СК 13												+		+	+				+	+			
СК14																					+	+	

3.6. Матриця відповідності програмних компетентностей вибірковим компонентам освітньої програми

**3.7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми**

Компоненти Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22
PH 01								+	+			+			+			+				
PH 02	+	+			+					+							+			+		+
PH 03				+	+				+	+	+				+							
PH 04											+				+				+			
PH 05													+			+	+		+	+		
PH 06		+	+			+	+	+	+		+	+		+							+	+
PH 07			+			+					+		+		+			+				
PH 08								+	+					+			+				+	
PH 09						+		+		+								+	+			
PH 10						+									+				+			
PH 11			+			+		+	+	+	+		+		+			+				
PH 12										+		+		+	+			+				
PH 13	+							+			+		+							+		
PH 14																						
PH 15									+		+		+		+			+				

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни)

4.1. Назва. ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2005.

Семестр. I-IV.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада.

Тонконог І.В., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу;

Власенко Л.В., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу.

Результати навчання.

Після вивчення дисципліни студенти повинні розуміти інформацію лекцій, бесід, доповідей, презентацій, аудіо та відео матеріалів, дискусій на навчальні та професійні теми; підтримувати розмову чи дискусію іноземною мовою, обґрунтовуючи свою позицію, викладати ідеї та погляди на навчальні та професійні теми; читати і розуміти тексти, пов'язані з навчанням та професійною діяльністю; писати іноземною мовою листи, тексти і документи, пов'язані з навчальною та професійною сферами; знати орфографічні, лексичні, граматичні та стилістичні правила та норми сучасної іноземної мови; розуміти соціокультурні явища та проблеми.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

Рівень володіння іноземною мовою B1.

Зміст.

Формування мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та прагматичної компетенцій, необхідних для успішної професійно орієнтованої комунікації іноземною мовою. Оволодіння термінологією у межах таких тем:

Геодезія як наука. Геодезичні вимірювання. Геодезичні дані. Географічна інформаційна система. Завдання та застосування географічної інформаційної системи. Глобальна позиційна система. Застосування глобальної позиційної системи. Землеустрій та кадастр. Кадастрові об'єкти. Земельний реєстр. Земельне право. Кадастрова система. Кадастрові карти та їх призначення. Картографія. Види карт. Складання та оновлення карт. Комп'ютерні технології та сучасна картографія. Земельні ресурси. Класифікація земельного фонду. Дослідження, моніторинг та охорона земель.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Шостак О. Г., Рибалко М. О. Professional English. The Land Surveying and Cadastre: підручник. К. : Ун-т "Україна", 2018. 431 с.
2. Ільєнко О. Л., Крохмаль А.М., Моштаг Є. С. English for Geodesy and Land Management Students : tutorial. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 160 с.
3. Озарко І. І., Галай Т. М., Грибіник Ю. І. English Language (for Specific Purposes). Geodesy : навч. посіб. Івано-Франківськ : Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. 2018. 298 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Аудиторна навчальна діяльність (практичні заняття), самостійна навчальна діяльність студентів. Використання традиційних та інноваційних методів і

технологій навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, робота в міні-групах, проектна методика, кейс-метод, моделювання ситуацій, рольова гра, комп'ютерні технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, перевірка підготовлених презентацій, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання.

Англійська, українська.

4.2. Назва. ФІЛОСОФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Морозов А.Ю., професор, д-р філософ. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи психології», «Історія України» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Філософія як універсальний тип знань. Онтологія. Філософське розуміння світу. Філософська антропологія. Філософія людини. Філософія свідомості. Гносеологія. Філософія пізнання. Діалектика – всезагальна теорія розвитку. Філософія суспільства. Філософія економіки. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія. Хрестоматія (під ред. Морозова А.Ю., Кулагіна Ю. І.). – К., КНТЕУ, 2021. – 380 с.
2. Морозов А.Ю. Зло: метафізичні і богословські виміри: монографія. - К., КНТЕУ, 2018. – 256 с.
3. Після кінця історії: розмови з Френсісом Фукуямою. Видання. – К.: Основи, 2021. – 310 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. ІНЖЕНЕРНА ГРАФІКА В ЗЕМЛЕУСТРОЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Отримання теоретичних відомостей про матеріали, інструменти та прилади, опанування прийомів їх застосування в топографічному кресленні; набуття умінь і навичок у викреслюванні умовних знаків і шрифтів, роботи у комп'ютерних програмах класу систем автоматизованого проектування; ознайомлення з особливостями колірної подачі елементів планів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія".

Зміст. Креслярські матеріали, інструменти та прилади. Технології інженерної графіки у топографічному кресленні. Інструменти інженерної графіки у топографічному кресленні. Виконання лінійних елементів креслення. Виконання операцій групування, зміщення та об'єднання елементів креслення у AutoCAD. Виконання ліній у кресленні. Креслення ліній різної товщини. Креслення пунктирних та кривих ліній. Штрихування площ. Лінійні топографічні умовні знаки. Топографічні умовні знаки гідрографії та рельєфу. Оформлення умовних знаків рослинного покриття. Поняття про землевпорядні умовні знаки та компоновку плану. Види написів та шрифтів на планах та картах. Рубаний остовний шрифт, топографічний і напівжирний шрифт. Стандартний шрифт і особливості його застосування на планах. Топографічні умовні знаки інших країн та НАТО. Оформлення умовних знаків с.-г. угідь. Землевпорядні умовні знаки. Позамасштабні умовні знаки. Підписи та їх розміщення на фрагменті плану у AutoCAD із використанням змістових тематичних шарів креслення. Оформлення топографічних умовних знаків із використанням бібліотек AutoCAD. Оформлення плану землекористування. Елементи плану та його компоновання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Антонов В.М., Антонова-Рафі Ю.В. Комп'ютерне моделювання зображень : Навчальний посібник. К. : КНТ, 2007. 248 с.
2. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. К. : Наук. думка, 2008. 184 с.
3. Геодезія. Частина 1. За ред. С. Г. Могильного, С. П. Войтенка. Донецьк : УНІТЕХ, 2003. 458 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні), семінарські / лабораторні заняття, самостійна робота, консультації, індивідуальні розрахунково-графічні роботи.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи, задачі;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. ГЕОЛОГІЯ І ГЕОМОРФОЛОГІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання 2023/2024.

Семестр. I.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жученко В.Г., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри туризму та рекреації, заступник декана факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу.

Результати навчання. Набуття компетентностей щодо закономірностей розвитку та існування земної кори, ендегенних (тектонічні рухи, землетруси, магматизм) і екзогенних (вивітрювання, геологічна діяльність поверхневих вод, геологічна діяльність вітру та інших) процесів при взаємодії яких утворюється рельєф земної поверхні та для розуміння причин їх впливу на формування екологічного стану природного середовища, а також вирішення питань охорони надр та раціонального використання природних ресурсів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Географія.

Зміст. Внутрішня будова Землі. Геологічна будова земної кори. Мінерали та гірські породи. Ендегенні процеси. Інтрузивний та ефузивний магматизм та його рельєфоутворююча роль. Тектонічні рухи та їх роль у формуванні рельєфу. Розривні тектонічні рухи. Складчасті тектонічні рухи. Землетруси і природні явища зв'язані з ними. Сейсмічні зони Землі. Екзогенні процеси та їх роль у формуванні рельєфу. Вивітрювання гірських порід. Осад вивітрювання елювій. Геологічна діяльність поверхневих вод. Площинний змив. Тимчасові потоки. Геологічна діяльність рік. Геологічна діяльність вітру. Геологічна діяльність підземних вод. Види води в гірських породах. Походження підземних вод. Класифікація підземних вод. Основні закони руху підземних вод. Охорона підземних вод. Зсуви та боротьба з ними. Карст, пливуні, суфозія, селі — умови виникнення і боротьба з ними. Загальні відомості про рельєф. Раціональне використання та охорона геологічного середовища.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Іванік О.М., Менасова А.Ш., Крочак М.Д. Загальна геологія. Навчальний посібник. – Київ.- 2020. – 205 с.
2. Мащенко О.М. Геоморфологія. Ч.1. Рельєфоутворення: навч. посіб. для студ. спец. «Географія». – Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2015. – 53 с.
3. Мельничук Г. В. Геоморфологія з основами четвертинної геології : навч. посіб. / Г. В. Мельничук, В. Г. Мельничук. – Рівне: НУВГП, 2021. – 212 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, комп'ютерне тестування, презентації);
- підсумковий контроль – письмовий екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ТОПОГРАФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Форостяна Н.П., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Дисципліна «Топографія» як базова компонента освітніх програм "бакалавр" забезпечує оволодіння студентами загальними та

фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою «Геодезія та землеустрій»: вимагає знань і навичок виконання креслень топографічних карт місцевості, орієнтування на місцевості без карти і з картою, прив'язки до точки, робота з компасом, визначення координат і азимутів по карті, розмітка карт;

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Вища математика», «Інженерна геодезія», «Фізика», «Геологія»

Зміст. Предмет топографії та картографії, їх зв'язок з іншими науками. Історія виникнення і розвитку топографії і картографії. Роль та місце топографії і картографії в геодезії та землеустрої. Системи координат для визначення положення точок земної поверхні. Поняття про координати і системи координат. Системи географічних та прямокутних координат. Полярна система координат. Зв'язок плоскої прямокутної та полярної систем координат. Висота точок. Астрономічні координати. Геодезичні координати. Геометрична сутність картографічного зображення поверхні Землі на картах і планах. Класифікація і характеристика топографічних карт. Розграфлення і номенклатура топографічних карт. Збірні таблиці, їх призначення і використання. Визначення і відкладення відстаней по карті. Масштаби топографічних карт. Числовий, лінійний масштаби. Величини масштабу. Визначення відстаней по карті з використанням лінійного і числового масштабів. Поперечний масштаб. Визначення відстаней із використанням поперечного масштабу. Зображення рельєфу і місцевих предметів на топографічних картах. Суть зображення рельєфу місцевості на картах горизонталями. Зображення типових форм рельєфу горизонталями та умовними знаками. Абсолютні і відносні висоти точок по карті. Способи вимірювання на топографічних картах прямих, кривих і ламаних ліній. Визначення і відкладення відстаней по карті різними способами. Класифікація місцевих предметів, що зображуються на топографічних картах. Види умовних позначень та їх характеристика.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Основи топографії: навчальний посібник для студентів геологічних спеціальностей / укл.: Л.М. Хом'як. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 96 с.
2. Артамонов Б. Б. Топографія з основами картографії [Текст] : навч. посібник / Б. Б. Артамонов, В. П. Штангрет. - Л. : Новий Світ-2000, 2006. – 246 с.
3. Картографія з основами топографії. Частина І. Топографія: Навчальний посібник для студентів географічних спеціальностей педагогічних університетів / Укладачі: Хаєцький Г.С., Стефанков Л.І. – Вінниця, ВДПУ, 2014. – 132 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ІНЖЕНЕРНА ГЕОДЕЗІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. II.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Палієнко О.О., с.н.с., канд. техн. наук, в.о. зав. кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Теоретична і практична інженерно-геодезична підготовка студентів, формування цілісного розуміння загальних завдань геодезичної науки на будівництві, набуття ними практичних навичок для виконання геодезичних робіт у будівельно-архітектурній галузі. Вміння виконувати топографо-геодезичні та інженерно-геодезичні вишукування, розмічувати інженерні споруди на місцевості, здійснювати геодезичне забезпечення проектування будівель і споруд, визначення параметрів вертикального планування місцевості.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія", "Інженерна графіка в землеустрої".

Зміст. Загальні відомості. Системи координат і орієнтування в геодезії. Топографічні карти і плани. Розв'язання задач за топографічною картою. Геодезичні вимірювання. Побудова профілю місцевості в горизонталях. Будова і перевірки теодоліта. Вимірювання кутів та довжин ліній. Вимірювання перевищень. Будова і перевірки нівеліра. Геометричне нівелювання. Обробка журналу технічного нівелювання. Обробка ряду рівноточних вимірів. Тахеометричне знімання. Обробка журналу тахеометричного знімання. Математична обробка результатів геодезичних вимірювань. Опорні геодезичні мережі. Інженерно-геодезичні вишукування. Нівелювання поверхні за квадратами. Побудова плану будівельного майданчика в горизонталях. Інженерно-геодезичне проектування. Проектування горизонтальної або похилої площини будівельного майданчика. Трасування лінії заданого ухилу. Геодезичні розмічувальні роботи. Геодезичні роботи при зведенні будівель і споруд. Визначення відстані між недоступними точками. Визначення висоти недосяжного предмета. Виконавчі зйомки. Спостереження за деформаціями споруд.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Бачишин Б.Д. Інженерна геодезія Навчальний посібник. Рівне : Національний університет водного господарства та природокористування (НУВГП), 2020. 196 с.
2. Новак Б.І., Рафальська Л.П., Жук О.П. Геодезія : навч. посіб. За заг. ред. І.П. Ковальчука. Київ : ЦП «Компринт», 2013. 302 с.
3. Волосецький Б.І. Інженерна геодезія. Геодезичні роботи для проектування і будівництва водогосподарських та гідротехнічних споруд : Навчальний посібник. Друге видання, доповнене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 208 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні (лабораторні) заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи, задач, курсова робота;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. II.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Альонкін О.А., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Формування у студентів базових знань з теорії та методології земельного права як галузі правової системи України, вивчення ними законодавства у галузі використання, охорони та відтворення земельних ресурсів, оволодіння навиками застосування його на практиці, вироблення у майбутніх правників нового якісного стану юридичного мислення, шанобливе ставлення до закону як важливого засобу захисту прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право».

Зміст. Загальна характеристика земельного права як самостійної галузі права. Право власності на землю. Право землекористування. Обмеження та обтяження прав на землю. Правові засади набуття прав на землю громадянами. Правове регулювання ринкового обігу земель. Правове регулювання державного управління в галузі використання та охорони земель. Правова охорона земель. Правове регулювання оцінки землі. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Правовий режим земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель історико-культурного призначення. Правовий режим земель лісогосподарського призначення та правовий режим земель водного фонду. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного призначення та оздоровчого призначення. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Земельне право в схемах. Навчальний посібник / О. М. Будяченко. Одеса: ОДУВС, 2019. 78 с.
2. Шеремет А. П., Земельне право України: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 632 с.
3. Земельне право України. Академічний курс: Підручник. ред. / Ю. С. Шемшученко. К.: Юридична думка, 2020. – 848 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач, тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. ЗАСОБИ ВИМІРЮВАНЬ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Форостяна Н.П., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Отримання теоретичних знань з основ вимірювань, принципів побудови засобів вимірювальної техніки, методів вимірювань, критеріїв вибору і застосування засобів вимірювальної техніки для вимірювань електричних і неелектричних величин, які допоможуть вирішувати задачі метрологічного забезпечення електронних пристроїв та систем на різних етапах їх життєвого циклу, формування навичок застосування стандартів і нормативно-технічних документів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізика», «Вища математика».

Зміст: Вступ. Класифікація вимірювань. Вимірювальні операції. Вимірювальні сигнали. Інформативні параметри вимірювальних сигналів. Основна задача вимірювання. Об'єкт вимірювання та його модель. Фізична величина та її розмір. Системи одиниць. Міжнародна система одиниць SI. Похідні одиниці SI. Утворення кратних і частинних одиниць. Логарифмічні одиниці. Позасистемні одиниці. Засоби вимірювальної техніки: міри, вимірювальні прилади, вимірювальні перетворювачі, вимірювальні установки, вимірювальні системи, допоміжні засоби. Похибки вимірювань та засобів вимірювальної техніки. Поняття про точність та похибку вимірювань. Результат вимірювань, істинне та дійсне значення фізичної величини. Класифікація похибок. Випадкові, систематичні та грубі похибки. Виявлення та вилучення систематичних похибок. Абсолютні та відносні похибки вимірювань. Адитивні та мультиплікативні похибки. Статичні та динамічні похибки вимірювання. Методичні та інструментальні похибки. Поправки. Оцінка точності вимірювань. Зведені похибки приладів. Гранично допустимі похибки засобів вимірювальної техніки. Основні та додаткові похибки. Класи точності приладів. Нормування метрологічних характеристик різних видів засобів вимірювальної техніки. Методика вибору засобу вимірювальної техніки та їхніх метрологічних характеристик для вимірювання заданої з допустимими відхиленнями фізичної величини. Масштабні вимірювальні перетворювачі. Вимірювання струмів напруг та потужності приладами безпосередньої оцінки. Вимірювання маленьких струмів та напруг. Гранично досяжний поріг чутливості приладів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Методи і засоби вимірювань електричних та неелектричних величин: навчальний посібник / Д.М. Нестерчук, С.О. Квітка, С.В. Галько. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017. – 206 с.
2. Метрологія та вимірювальна техніка: Підручник для студ. електротехн. спец. ВНЗів / В.Є. Поліщук та ін. – Львів : Баскид біт, 2018. – 544 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття, задачі, індивідуальні розрахункові роботи, конференція.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ільїна А.О., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань щодо взаємодій держави, бізнесу та громадянського суспільства, спрямованих на задоволення суспільних потреб; набуття умінь, а також формування навичок та компетентностей, необхідних для виконання функцій та завдань державного управління та місцевого самоврядування у майбутній фаховій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Державне регулювання економіки».

Зміст. Теоретичні засади науки державного управління та місцевого самоврядування. Система органів виконавчої влади. Система органів місцевого самоврядування. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування. Формування та реалізація державної політики у сферах розвитку економіки та торгівлі. Формування та реалізація державної політики в аграрній, транспортній, енергетичній, екологічній сферах. Формування та реалізація державної політики в соціально-гуманітарній сфері. Державні фінанси і бюджетний процес. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини. Моніторинг, аналіз і контроль в системах державного управління та місцевого самоврядування. Результативність та ефективність в державному управлінні та місцевому самоврядуванні. Політичні інститути та процеси прийняття політичних рішень. Система забезпечення гарантій безпеки держави, бізнесу та громадян. Електронне врядування та інформаційні технології в державному управлінні та місцевому самоврядуванні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Державне та регіональне управління : навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / С. І. Архієреєв, Н. Н. Губанова, О. В. Кузьменко, А. С. Митрофанова; за ред. проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2018. – 128 с.
2. Місцеве самоврядування : підручник / за ред. В.М. Вакуленка, Ю.Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди. – К. : НАДУ, 2019. – 723 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (опитування, тестування, кейс-стаді, ділові гри, індивідуальні завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЗЕМЕЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. IV.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Григоренко О.М., доц., канд. тех. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Вивчення теоретичних засад і формування у студентів системних базових уявлень, первинних знань, вмінь і навичок про функціонування земельних інформаційних систем, розуміння принципів побудови ЗІС, їх функцій та прикладних аспектів застосування. Вміти застосовувати прикладні ЗІС-пакети для цілей земельного кадастру, розуміти мету і методологію створення земельних інформаційних різного призначення для розв'язання наукових і прикладних задач як в Україні, так і за кордоном.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Топографія», «Інженерна геодезія», «Фотограмметрія».

Зміст. Склад і структура земельних інформаційних систем, їхні основні елементи і порядок функціонування; організаційно-правове і економічне забезпечення ЗІС; особливості формування ЗІС у областях та дрібніших муніципальних утвореннях, включаючи міста; закордонний досвід створення ЗІС. Загальні положення та визначення понять про ЗІС та їх технології. Функції ЗІС. Використання ЗІС. Схема функціонування ЗІС. Джерела вхідних даних. Відображення вихідних даних. Класифікація сучасних ЗІС: за функціональним призначенням, за тематикою, за територіальним охопленням, за метою управління. Головні модулі ЗІС: призначення та функціонування. Архітектура ЗІС. Типові апаратні та програмні засоби реалізації геоінформаційних технологій. Пристрої збору та введення інформації в систему: дигітайзер, сканер, GPS-приймач, електронні геодезичні прилади. Огляд програмного забезпечення ведучих компаній-розроблювачів інструментальних засобів ЗІС.

Огляд фірм-виробників інструментальних ЗІС. Програмні засоби роботи із просторовими даними: векторі-затвори растрових зображень, програми для GPS-приймачів, програмні засоби аналізу просторових даних та моделювання. Дані в ЗІС. Представлення континуальних даних у вигляді дискретних об'єктів. Просторова та атрибутивна інформація в ЗІС. Способи подання атрибутивних даних. Бази даних для подання об'єктів реального світу. Управління даними в ЗІС. Зв'язок між просторовими об'єктами картографічної бази даних та атрибутивними даними реляційної структури. Растрове подання метричних даних. Растрове і векторне подання просторових даних. Загальна характеристика. Графічні примітиви. Точкова, лінійна, полігональна структура.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Самойленко В.М. Географічні інформаційні системи та технології: підручник / В.М. Самойленко. – К.: Ніка-Центр, 2010. – 448 с.
2. Основи геоінформатики: навч. посібник / О.О. Світличний, С.В. Плотницький. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2011. – 296 с.
3. Шипулін В. Д. Система земельного адміністрування: основи сучасної теорії : навч. посібник / В. Д. Шипулін; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 220 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. НОРМУВАННЯ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ ТА КАДАСТРІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. IV.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Григоренко О.М., доц., канд. тех. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування системних базових уявлень, первинних знань, вмінь і навичок студентів про зміст і методику розробки концепцій та галузевих програм створення єдиної системи нормативно-правових актів у землеустрої, державному земельному кадастрі і системи стандартизації та нормування у сфері охорони земель. Знати, розуміти та вміти працювати з міжнародними, європейськими та міждержавними стандартами, національними та галузевими системами стандартів, системою стандартів із захисту довкілля, системою стандартів та нормативів у землеустрої, сфері охорони земель та державного земельного кадастру, системою стандартів з безпеки праці на підприємствах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Геодезія», «Інженерна геодезія», «Землеустрій і кадастр», «Комп'ютерна графіка у землеустрої», «Топографія», «Картографія».

Зміст. Сутність, принципи, мета і завдання стандартизації та нормування. Види стандартизації та нормування. Правові основи стандартизації. Основні поняття та їх визначення. Організація робіт із стандартизації та нормування у землеустрої. Нормативні документи і порядок їх розроблення. Правила позначення нормативних документів. Зміст стандартів та технічних умов. Концепція єдиної системи нормативно-правових актів у землеустрої (ЄСНПАЗ). Галузева програма створення єдиної системи нормативно-правових актів у землеустрої (ЄСНПАЗ). Концепція системи стандартизації та нормування у сфері охорони земель (ССНОЗ). Галузева програма стандартизації та нормування охорони земель. Концепція Єдиної системи нормативно-правових актів у сфері державного земельного кадастру (ЄСНПА ДЗК). Галузева програма створення Єдиної системи нормативно-правових актів у сфері державного земельного кадастру. Міжнародні стандарти ISO 9000, 10000 і 14000. Європейські стандарти серії EN 29000 і EN 45000. Розробка міжнародних стандартів. Порядок розробки міждержавних стандартів. Комплекси стандартів та нормоконтроль документації із землеустрою. Система засадних основоположних стандартів. Система галузевих стандартів довкілля, землеустрою, охорони земель та сталого землекористування. Система екологічних стандартів. Система стандартів з управління навколишнім середовищем. Система стандартів з якості об'єктів природного середовища. Система стандартів та нормативів у землеустрої. Система стандартів та

нормативів у сфері охорони земель. Система стандартів сталого землекористування. Система стандартів та нормативів у сфері державного земельного кадастру.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування : монографія / А.М. Третяк. – К.: ЗАТ «ВПОЛ», 2012. – 444 с.
2. Одарюк Т.С. Землевпорядне проектування: Навчальний посібник / Т.С. Одарюк та ін. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 292 с.
3. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навчальний посібник. – К.: ІЗУ УААН, 2006. – 528 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання: Українська.

4.12. Назва. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Головня Ю.І., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Формування знань студентів у галузі управління раціональним використанням природних ресурсів і охорони навколишнього середовища, соціально-економічних аспектів природокористування та природоохоронного законодавства, надбання практичних навичок в економічній оцінці природних ресурсів, ефективності впровадження природоохоронних заходів та оцінці економічного збитку, що утворюється внаслідок забруднення довкілля.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Геологія і геоморфологія", "Вища математика в геодезії", "Економічна теорія".

Зміст. Економіка природокористування як наука. Поняття про природокористування. Природні ресурси та їх економічна оцінка. Управління природокористуванням і охороною довкілля. Економічна оцінка впливу людини на довкілля. Економічна ефективність охорони довкілля. Економічний механізм раціонального природокористування. Екологічний менеджмент. Екологічний маркетинг. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві. Екологізація економіки. Сталий розвиток та принципи його реалізації. Міжнародне співробітництво в галузі охорони довкілля.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Геодезія у природокористуванні : навч. посібн. / Б. Волосецький. 2-ге вид., випр. і доп. Львів: В-во НУ "Львівська політехніка", 2012. 292 с.

2. Шаравара В.В., Любинський О.І. Економіка природокористування: навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. – 252 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні заняття (традиційні, тренінгові завдання, виступи студентів з презентаціями, тестування, розрахункові роботи); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. КАРТОГРАФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гладкий О.В., проф., д-р геогр. наук, професор кафедри туризму та рекреації.

Результати навчання. Володіння прийомами використання різноманітних картографічних творів у кадастрових і землевпорядкувальних дослідженнях; опанування методами картометричних розрахунків; оволодіння прийомами застосування різноманітних способів і засобів створення кадастрового і землевпорядкувального картографічного зображення при відображенні різних об'єктів на території; оволодіння навичками роботи з технічним теодолітом, нівеліром та практичними навичками польового кадастрового і землевпорядкувального картографування місцевості; оволодіння прийомами аналізу джерел історико-географічної інформації в контексті можливостей їхнього використання для створення кадастрових і землевпорядкувальних картографічних творів; оволодіння прийомами проектування і складання кадастрових і землевпорядкувальних карт у ГІС; оволодіння прийомами роботи із супутниковим навігатором, ознайомлення з правилами інсталяції кадастрових і землевпорядкувальних карт і атласів, їх форматами; оволодіння прийомами дешифрування кадастрових і землевпорядкувальних об'єктів на космічних та аеро- фото- зображеннях, проведення накидного фотомонтажу знімка; оволодіння механізмами застосування різноманітних методів і способів аналізу інформації за кадастровими і землевпорядкувальними картами; оволодіння прийомами застосування кадастрових і землевпорядкувальних картографічних творів у фаховій діяльності; оволодіння прийомами порівняння й аналізу змісту спеціалізованих кадастрових і землевпорядкувальних картографічних творів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Топографія», «Геодезія».

Зміст. Інженерні основи картографії. Картографія - галузь землеустрою та кадастру. Вимірювальні прилади та устаткування в картографії Карта як модель фізичної та віртуальної реальності. Математичні основи картографії Картографічні умовні позначення. Картосеміотика. Прикладне застосування

картографії. Геоінформаційні системи та технології в картографії. Інфраструктура геопросторових банків даних. Картографічні ресурси та сервіси. Інтернету в землеустрої та кадастрі. Геопортали. Глобальні навігаційні супутникові системи в картографії. Технологія виробництва картографічної продукції та застосування в землеустрої та кадастрі. Проектування, дизайнерське оформлення та технологія видання карт в землеустрої та кадастрі. Картографічне забезпечення функціонування землеустрою та кадастру.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Кравців С. С. Войтків П. С., Кобелька М. В. Картографія : навчальний посібник. (2-ге видання, виправлене і доповнене). Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 191 с.

2. Сосса Р.І. Картографування території України: історія перспективи, наукові основи : монографія / Р.І. Сосса. К. : Наук. думка, 2005. 292 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття з використанням топографічних, геодезичних і картометричних приладів та комп'ютерних електронних геоінформаційних систем (MapInfo 12.0, ESRI ArcGis 9.0, Surfer Golden Software 8.0 та ін.).

Методи оцінювання:

– поточний контроль – опитування, тестування;

– підсумковий контроль – письмовий екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Палієнко О.О., с.н.с., канд. тех. наук, в.о. зав. кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування системних базових уявлень, первинних знань, вмінь і навичок студентів про геоінформаційні системи, які розробляються і застосовуються з метою розв'язання наукових і прикладних задач з моніторингу екологічних ситуацій, раціональне використання природних ресурсів, а також інфраструктурне проектування.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Топографія», «Інженерна геодезія», «Фотограмметрія».

Зміст. Загальні положення та визначення понять геоінформатика, геоінформаційні системи та технології. Функції ГІС. Використання геоінформаційних систем. Схема функціонування ГІС. Джерела вхідних даних. Відображення вихідних даних. Класифікація сучасних ГІС: за функціональним призначенням, за тематикою, за територіальним охопленням, за метою управління. Головні модулі ГІС: призначення та функціонування. Архітектура ГІС.

Типові апаратні та програмні засоби реалізації геоінформаційних технологій. Пристрої збору та введення інформації в систему: дигітайзер, сканер, GPS-приймач, електронні геодезичні прилади. Проекти GPS та ГЛОНАСС. Огляд програмного забезпечення ведучих компаній-розроблювачів інструментальних засобів ГІС.

Огляд фірм-виробників інструментальних ГІС. ESRI (ArcGIS, ArcView, ArcInfo), Intergraph (GeoMedia/GeoMedia Professional), ESTI MAP (MapInfo Professional). Програмні засоби роботи із просторовими даними: векторі-затвори растрових зображень, програми для GPS-приймачів, програмні засоби аналізу просторових даних та моделювання.

Дані в ГІС. Представлення континуальних даних у вигляді дискретних об'єктів. Дискретні об'єкти. Класифікація набору просторових об'єктів: 0-Д-об'єкт, 1-Д-об'єкт, 2-Д-об'єкт, 3-Д-об'єкт. Просторова та атрибутивна інформація в ГІС. Способи подання атрибутивних даних. Бази даних для подання об'єктів реального світу. Управління даними в ГІС. Зв'язок між просторовими об'єктами картографічної бази даних та атрибутивними даними реляційної структури. Растрове подання метричних даних.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Самойленко В.М. Географічні інформаційні системи та технології: підручник / В.М. Самойленко. К.: Ніка-Центр, 2010. 448 с.
2. Світличний О.О., Плотницький С.В. Основи геоінформатики: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2011. 295 с.
3. Зазуляк П.М., Гавриш В.І., Євсєєва Е.М., Йосипчук М.Д. Основи математичного опрацювання геодезичних вимірювань. Підручник. Львів: Растр-7, 2012. 408 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання: Українська.

4.15. Назва. ЗЕМЛЕУСТРІЙ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Расулов Р.А. доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання.

Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

"Інженерна графіка в землеустрої", "Топографія", "Інженерна геодезія", "Нормування в землеустрої та кадастрі", "Геоінформаційні системи".

Зміст. Раціональне використання і охорона земельних ресурсів та завдання землеустрою; сталий розвиток землекористування; теоретичні основи

землеустрою – методологічні питання; теоретичні основи землеустрою – методики і технології; поняття, завдання, зміст та принципи територіального землеустрою; земельні ресурси України; прогнозна та передпроектна документація з використання і охорони земель; особливості створення землеволодінь і землекористувань при проведенні земельної реформи; оптимальні та раціональні розміри агроформувань; створення та упорядкування системи землеволодінь і землекористувань; створення та упорядкування землекористувань сільськогосподарських підприємств, землеволодінь і землекористувань громадян, землекористувань і землеволодінь несільськогосподарського призначення; проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень, меж міст і інших населених пунктів; питання охорони земель і навколишнього середовища при землеустрої; рекультивація земель; здійснення проектів землеустрою; способи складання планів землекористувань; способи та точність вирахування площ у землеустрої; автоматизовані системи проектування; системно-діагностичний аналіз господарської діяльності підприємства, перспективи його розвитку; польове землепорядне обстеження; завдання на складання проекту землеустрою; охорона земель в контексті забезпечення сталого розвитку землекористування; зонування та диференційне використання орних земель; консервація земель; економічне, екологічне та соціальне обґрунтування проектних рішень в землеустрої.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Управління земельними ресурсами: Сталий розвиток сільських територій, Т. 6.: наук. вид. / С.С. Радомський, В.В. Тимошевський, А.С. Попов, М.Г. Ступень, Л.В. Ткачук, Н.Є. Стойко, А.М. Шворак. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 461 с.
2. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 406 с.
3. Богіра М.С. Землепорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник / М.С. Богіра, В.І. Ярмолюк; за ред. М.С. Богіри. – Л.: ЛНАУ, 2010. – 334 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідна робота.

Методи оцінювання:

поточний контроль – тестування, захист індивідуальних завдань, презентація та оцінка результатів самостійної та науково дослідної роботи;
підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Будзяк В.М., проф., д-р. екон. наук, професор кафедри міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування у студентів умінь і навичок щодо

комплексного підходу до вивчення Державного земельного кадастру, розуміння системи бонітування ґрунтів, економічної оцінки земель, грошової оцінки земельних ділянок і особливостей кадастрового зонування територій а також уявлення про якісний облік земель.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія земельних відносин», «Історія кадастру».

Зміст. Загальні положення про Державний земельний кадастр. Характеристика Державного земельного кадастру. Земельні ресурси як об'єкт Державного земельного кадастру. Способи одержання земельно-кадастрових даних, їх аналіз та систематизація. Кадастрові зйомки як складова частина Державного земельного кадастру. Автоматизація ведення Державного земельного кадастру. Кадастрове зонування. Бонітування ґрунтів. Економічна оцінка земель. Грошова оцінка земель. Державна реєстрація земельних ділянок. Інвентаризація земель та державний земельний кадастр населених пунктів. Облік кількості та якості земель.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Будзяк В.М. Історія земельних відносин [навч. посіб.] / О. Будзяк, Л. Дейнеко, В. Будзяк, С. Титова. – К.: КНУ, 2022. – 150 с.
2. Гулько Р.Й. Оцінка земель. [навч. посіб.] / Р.Й. Гулько, І.Р. Залуцький, М.Г. Ступень. – Львів: «Новий Світ-2000», 2019. – 308 с.
3. Кадастрові та реєстраційні системи країн світу: монографія. – Х.: ХНАУ, 2014. – 216 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Тематичні та проблемні лекції, практичні заняття у формі дискусії, презентації проектів у малих групах тощо.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, підготовка презентацій);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. ОХОРОНА ПРАЦІ В ГЕОДЕЗІЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці і поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу. Забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників при виконанні геодезичних робіт через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія", "Інженерна геодезія".

Зміст. Сучасний стан охороною праці в геодезії. Нормативно-правова база охорони праці в Україні. Права і обов'язки з охорони праці керівників підприємства, головних спеціалістів, керівників виробничих дільниць. Права і

обов'язки з охорони праці бригадира бригади. Права і обов'язки з охорони праці спеціаліста служби охорони праці. Соціально-економічні наслідки травматизму. Основні джерела травматизму. Причини травматизму та основні напрями профілактики. Вимоги безпеки до технічних засобів виробництва. Атестація та паспортизація умов праці. Вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу. Гігієнічна оцінка умов праці. Оцінка технічного та організаційного рівня робочого місця. Відшкодування збитку, заподіяного застрахованому ушкодженням його здоров'я. Порядок розгляду справ про страхові виплати. Порядок і терміни проведення страхових виплат. Основні складові безпеки на виробництві. Система управління виробничим обладнанням. Безпека виробничих процесів. Вимоги безпеки при проведенні технологічного процесу. Фактори, що визначають умови праці. Вимоги до території виробничих майданчиків. Вимоги до виробничих будівель і споруд. Електробезпека. Пожежна безпека.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Атаманчук П. С., Мендерецький В. В., Панчук О. П., Білий Р. М. Охорона праці в галузі : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 322 с.
2. Левченко О. Г., Зеркалов Д. В., Полукаров О. І., Гусев А. М., Арламов О. Ю., Демчук Г. В. Охорона праці у галузі : навч. посіб. За ред. Д. В. Зеркалова. К. : «Основа», 2014. 384 с.
3. Кепич Т. Ю., Семенова І. Ю., Лавренюк М. В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. 255 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. ЕКОНОМІКА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Камінський С.І., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та фінансів підприємства, начальник навчального відділу.

Результати навчання. *Знання:* суті, принципів, методів і організації землекористування; сучасного законодавства, методичних, нормативних та інших правових документів, які регламентують економіку землекористування. *Вміння:* розробляти варіанти проектування та управління землекористуванням ринкового типу, обґрунтовувати їх вибір за критеріями соціальної і економічної ефективності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Земельне право», «Економіка аграрного підприємства».

Зміст. Місце землекористування в системі суспільних інтересів і ринкових відносин. Земля в біосоціальной і відтвореній системі. Раціоналізація розподілу трудових, земельних і матеріально-фінансових ресурсів. Фактори раціоналізації

землекористування. Принципи ціноутворення землі. Прибутковість землекористування. Залежність орендної вартості від попиту і пропозиції на типи землекористування. Економічне обґрунтування місць розташування конкурентних типів землекористування. Фактори, які впливають на характер землекористування в містах. Сутність і принципи оцінки економічної ефективності землекористування. Оцінка економічної ефективності і конкурентноздатності новостворених сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань. Обґрунтування ефективності надання земель для несільськогосподарських потреб. Оцінка ефективності шляхової мережі. Оцінка ефективності відтворення природної родючості ґрунту. Оцінка економічної ефективності агротехнічних заходів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Другак В. М. Теоретичні та методичні основи економіки землекористування. К. : ТОВ ЦЗРУ, 2004. 150с.
2. Третяк А. М. Економіка землекористування та землевпорядкування. Навч. посібник. К. : ТОВ ЦЗРУ, 2004. 542с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова / тематична / проблемна / бінарна / дуальна / лекція із задалегідь запланованими помилками);
- семінарські / практичні / лабораторні заняття (тренінг / презентація / дискусія / комунікативний метод / модерація / моделювання ситуацій / «мозкова атака» / тренажерні завдання / робота в малих групах інше).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування; усне / письмове опитування; перевірка реферату / вправи / задачі / ситуаційного завдання тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Невара Л.М., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права; Мельниченко Н.О., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Набуття вмінь виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту; розуміння різних міжнародно-правових ситуацій, можливість прогнозувати їх розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Адміністративне право і процес», «Міжнародне приватне право».

Зміст. Об'єкт і предмет правового регулювання міжнародного права навколишнього середовища. Зв'язок міжнародного права навколишнього середовища з іншими галузями міжнародного права. Роль актів «м'якого права» у створенні та реалізації норм міжнародного права навколишнього середовища. Статус та права «екологічних» біженців. Картахенська декларація про біженців 1984 р. Роль міжнародних організацій у забезпеченні охорони навколишнього середовища. Рамкова конвенція зі зміни клімату. Монреальський протокол 1990 р, Кіотський протокол 2004 р., Орхуська конвенція 1998 р. Застосування контрзаходів у міжнародному праві навколишнього середовища. Принцип захисту навколишнього середовища в міжнародних угодах в сфері роззброєння. Міжнародно-правова охорона морського та прісноводного середовища. Міжнародно-правова охорона ґрунтів, ландшафтів, гірських комплексів. Міжнародно-правове співробітництво держав з охорони навколишнього середовища Арктики і Антарктики для досягненні сталого розвитку в цих регіонах. Діяльність Європейської Економічної Комісії ООН, ЄС в сфері правового регулювання охорони навколишнього середовища. Адаптація екологічного законодавства України до права ЄС. Американська система договорів у сфері охорони навколишнього середовища.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Задорожній О. В., Медведєва М. О. Міжнародне право навколишнього середовища : підручник для ВНЗ / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Видавничий дім «Промінь», 2010. 510 с.
2. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. Том 2. Основні галузі. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.] ; за заг. ред. В. В. Мицика. 2-е видання. Харків : Право, 2020. 624 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інтерактивних методів навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. ПРОЕКТУВАННЯ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Григоренко О.М., доц., канд. тех. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Вивчення основних положень землевпорядного проектування та закономірностей організації використання землі як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва з метою прискорення темпів росту продуктивності праці, раціонального використання і охорони земель. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати зміст та види землевпорядної документації, методи землевпорядного проектування, складові польового та камерального етапу землевпорядного проектування, основи впорядкування різних видів угідь, особливості землевпорядного проектування в складних геоморфологічних

умовах ландшафту, особливості землевпорядного проектування в умовах забруднення території (в т.ч. радіонуклідами); вмiти розробляти графічну частину проектів землеустрою, виконувати організацію земельних часток (паїв), впорядковувати окремі види угідь; проектувати межі сівозмін, доріг, полезахисних лісових насаджень і сінокосо- та пасовищезміну, межі кварталів та інші проектні елементи для розташування багаторічних насаджень, виконувати проектні елементи робочих проектів землеустрою, застосовувати найточніші методи проектування, враховувати при проектуванні раціональне використання земель.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

«Геодезія», «Інженерна геодезія», «Землеустрій», «Комп'ютерна графіка у землеустрої», «Топографія», «Фотограмметрія».

Зміст. Методологічні основи землевпорядного проектування. Поняття і сутність землевпорядного проектування. Мета і функції землевпорядного проектування. Об'єкти і напрями проектування землекористування. Принципи землевпорядного проектування. Предмет землевпорядного проектування. Методика і технологія землевпорядного проектування. Загальнодержавні та регіональні програми використання і охорони земель. Стадійність у землевпорядному проектуванні. Класифікація документації із землеустрою. Види проектів землеустрою. Основні технології землевпорядного проектування. Складання проектів установаження і зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Основні вимоги до складання проектів установаження і зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Методика складання проектів формування (зміни) меж територій реалізації земельних та економічних інтересів сільських, селищних і міських рад. Розробка проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення. Основні вимоги до складання проектів. Порядок розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Методика розроблення проекту організації території. Проектування системи охорони та відтворення земель природних комплексів. Визначення ефективності проектних рішень. Погодження і затвердження проекту. Оформлення і виготовлення проектної документації. Складання проектів відведення земельних ділянок. Правові основи та умови відведення земельних ділянок. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Кривов В.М. Основи землевпорядного проектування: навчальний посібник / В.М. Кривов. – К.: Урожай, 2008. – 324 с.
2. Корнілов Л.В. Землевпорядне проектування. Реформування земельних відносин в Україні: Навчальний посібник. – Рівне, РДГУ, 2000. – 124 с.
3. Корнілов Л.В. Землевпорядне проектування. Методика виконання розрахунково-графічних робіт та курсових проектів: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 150 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання: Українська.

4.21. Назва. ФОТОГРАММЕТРІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Форостяна Н.П., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Під час вивчення дисципліни студенти отримують необхідні знання і навички для засвоєння теоретичних положень побудови фотограмметричного зображення, його геометричних властивостей, методів фотограмметричної обробки, а також отримання навиків практичної роботи з даними дистанційного зондування.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

«Топографія», «Інженерна геодезія», «Вища математика», «Геологія».

Зміст. Фотограмметрична обробка одиночного знімка. Обладнання для фотознімання. Системи координат в фотограмметрії. Координати та паралакси точок стереопари. Різновиди стерео моделей знімків. Використання цифрових моделей місцевості (ЦММ) у фотограмметрії. Складання цифрових ортофотопланів. Знімки, отримані за допомогою радарів та інфрачервоного діапазону. Структури даних дистанційного зондування. Формати ДДЗ. Геометричне трансформування знімків. Лінійне і нелінійне трансформування знімків. Опорні точки на знімках. Особливості передіскретизації зображення що трансформується. Оцінка середньої квадратичної похибки трансформування знімків. Аналіз місцевості по растровому знімку за допомогою цифрових моделей рельєфу. Задачі, що розв'язуються в процесі розпізнавання даних ДЗ. Оцінювання якості навчальних вибірок. Вирішальні правила розпізнавання. Метод головних компонент. Використання вегетаційних індексів у ДЗ.

Систематизація задач фотограмметричного наземного сканування. Теоретичні засади наземного лазерного сканування. Системи координат в фотограмметрії. Сканерні системи наземного базування. Алгоритми і програмне забезпечення для опрацювання даних лазерного наземного сканування. Методи цифрової фотограмметрії в архітектурі. Методи цифрової фотограмметрії в дослідженні деформації споруд. Методи цифрової фотограмметрії для картографування. Методи цифрової фотограмметрії для дослідження антропогенних процесів .

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Кочеригін Л.Ю. Фотограмметрія: навч. посіб. для студ. аграрних ВНЗ (коледжів і технікумів) за напрямом підготовки 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Біла Церква, 2019. 496 с.
2. Дорожинський О.Л. Аналітична та цифрова фотограмметрія: Навч. посібник. – Львів: видавництво НУ «Львівська політехніка», 2002. – 164 с.
3. Дорожинський О.Л. Основи фотограмметрії: Підручник. – Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2003. – 214 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. УПРАВЛІННЯ ГЕОДЕЗИЧНИМ ВИРОБНИЦТВОМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. *Знання:* принципів організації і нормативного забезпечення геодезичних робіт в Україні; теоретичних основ галузевих кадастрів; принципів нормування праці і розрахунку заробітної плати. *Вміння:* визначати якість продукції; проводити розрахунок витрат на виробництво і реалізацію продукції; складати проєкт і кошторис топографо-геодезичних робіт; організувати геодезичні роботи в системі Держгеокадастру; керувати якістю геодезичної продукції.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Охорона праці в геодезії", "Інженерна геодезія", "Топографія".

Зміст. Компетенції органів державного управління у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності. Напрями діяльності науково-дослідного інституту геодезії та картографії. Основні законодавчо-правові акти у геодезичній сфері. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність». Закон України «Про географічні назви». Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок надходження, зберігання, використання та обліку матеріалів Державного картографо-геодезичного фонду України». Постанова КМУ «Про затвердження Порядку охорони геодезичних пунктів». Аналіз нормативно-правових актів України щодо геодезичного встановлення та відновлення меж земельної ділянки на місцевості. Аналіз результатів геодезичних робіт. Професійна підготовка та кадрове забезпечення у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності. Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів. Вимоги до професійних програм підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-геодезистів. Складання договору, календарного плану, технічного завдання на виконання геодезичних робіт. Суть, значення і функції нормування праці. Вимірювання витрат робочого часу. Організація проведення контролю для геодезичних робіт. Положення про порядок проведення перевірок геодезичного контролю. Зміст контролю якості топографо-геодезичних і картографічних робіт. Відповідальність за порушення законодавства у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність : Закон України від 23.12.1998, № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text> (дата звернення : 28.12.2022).

2. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3–4, ст.27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення : 28.12.2022).
3. Про географічні назви : Закон України від 31.05.2005, № 2604- IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2604-15#Text> (дата звернення : 28.12.2022).

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні (лабораторні) заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи, задачі;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.21. Назва. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. I-IV.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Короп М.Ю., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри фізичної культури та спорту.

Результати навчання. Надання необхідних знань, умінь, компетенцій і навичок використання засобів фізичної культури і спорту для підтримки та зміцнення здоров'я нині й у майбутній трудовій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізична культура».

Зміст. Історія організації фізичної культури. Наукове обґрунтування фізичного виховання та спортивного тренування. Основи професійно-прикладної фізичної підготовки. Основи здорового способу життя студентів. Організація лікарського контролю та самоконтролю в процесі фізичного виховання. Гігієнічні основи фізичної культури та спорту. Гімнастика. Атлетична гімнастика. Баскетбол. Волейбол. Легка атлетика. Плавання. Рукопашний бій. Спеціальне медичне відділення. Настільний теніс. Бадмінтон. Дзюдо. Футбол. Аеробіка. Пауерліфтинг.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Арефьев В. Г. Основи теорії та методики фізичного виховання : [підручник] / В. Г. Арефьев. – К. : НПУ імені М.П.Драгоманова, 2010. – 268 с.
2. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010. – 248 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування;
- підсумковий контроль – залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.22. Назва. АГРАРНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Альонкін О.А., доц.,

канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Опанування студентами таких знань та навичок: засвоєння основних категорій аграрного права, змісту аграрних правовідносин та закономірностей їх розвитку, тлумачення та застосування норм аграрного законодавства України; оволодіння проблематикою науки аграрного права та її основними принципами і функціями; освоєння законодавчих засад раціонального ведення сільськогосподарського виробництва, практичних навичок самостійного розв'язання проблем, пов'язаних із реалізацією норм аграрного законодавства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право».

Зміст. Загальна характеристика аграрного права як самостійної галузі права. Правове становище державних, комунальних та приватних сільськогосподарських підприємств і аграрних холдингових компаній. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів. Правове регулювання ведення фермерського господарства. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства. Правові засади державного регулювання розвитку сільського господарства. Правове забезпечення державної підтримки сільського господарства. Правове забезпечення державної підтримки сільського господарства. Правове регулювання вирощування продукції рослинництва. Правове регулювання галузі тваринництва. Правове регулювання ветеринарної медицини. Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Правове регулювання аграрного ринку. Правове регулювання аграрного ринку. Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Аграрне право України. підруч. / За ред. О.О. Погрібного. К.: Алерта, 2020. 352 с.

2. Аграрне право. підруч. / В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко, І.М. Кульчій, Т.В. Курман та ін.; за ред. А. М. Статівки. Вид. 2-е, змін. Х.: Право, 2019. 416 с.

3. Аграрне право: посіб. для підгот. до іспиту / В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко, І.М. Кульчій, Т.В. Курман та ін.; за заг. ред. А.М. Статівки. 3-тє вид., перероб. і допов. Х.: Право, 2019. 202 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (дискусія/ комунікативний метод/ робота в малих групах/ інше).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/письмове опитування, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.23. Назва. АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ І ДОГОВОРИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гуржій А.В., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри адміністративного, фінансового та

інформаційного права.

Результати навчання. Формування системи знань про: сутність адміністративних договорів та адміністративних послуг; організаційно-правові засади укладення адміністративних договорів та надання адміністративних послуг; основні вимоги щодо форми та змісту адміністративних договорів; процедуру укладення та реєстрації адміністративних договорів; порядок вирішення конфліктів, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням умов адміністративного договору; проблемні аспекти укладення адміністративних договорів та надання адміністративних послуг в сучасній Україні.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Адміністративне право».

Зміст. Адміністративні послуги та адміністративні договори як форми публічного адміністрування. Правова природа та сутність адміністративного договору. Процесуальні засади укладення та виконання адміністративних договорів. Судовий захист прав та інтересів учасників адміністративно-договірних правовідносин. Правові та організаційні засади надання адміністративних послуг в Україні. Стандарти адміністративних послуг. Порядок надання адміністративних послуг. Забезпечення захисту та реалізації прав фізичних та юридичних осіб у сфері адміністративних послуг. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гриценко І.С. Загальне адміністративне право : підруч. / І.С. Гриценко. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 566 с.
2. Завальна Ж. В. Договірні форми регулювання відносин у публічній сфері: теоретико-правовий аспект: підручник / Ж. В. Завальна. Суми: Мрія, 2020. 132 с.
3. Завальна Ж. В. Концептуальні засади договірного регулювання адміністративно-правових відносин: підручник / Ж. В. Завальна. Суми: Мрія, 2020. 360 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.24. Назва. БЕЗПЕКА ЖИТТЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. *Знання:* заходів і засобів формування безпеки життя людини; порядку оцінки ризиків; шкідливих та небезпечних факторів топографо-геодезичної і картографічної діяльності; змісту і вимог нормативно-правових документів з питань охорони праці; способів і засобів захисту працівників, споживачів і майна підприємств від небезпечних чинників аварій, катастроф, стихійних лих, великих пожеж і сучасної зброї масового ураження. *Вміння:* оцінювати ризики виникнення у навколишньому середовищі загроз особистій безпеці та безпеці оточуючих; самостійно приймати рішення щодо запобігання ризиків неприйнятної рівня; розробляти і впроваджувати систему заходів, спрямованих на постійне зниження ризиків, збереження здоров'я працівників, їхній гармонійний розвиток; надавати першу необхідну допомогу в екстремальних ситуаціях собі або іншим потерпілим.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Охорона праці в геодезії", "Топографія", "Картографія".

Зміст. Основні терміни й визначення: безпека, ризик, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні фактори, травма, професійні захворювання. Сутність поняття техногенної, соціальної та природної небезпеки. Класифікація надзвичайних ситуацій (НС) за причинами походження, територіальним поширенням і обсягами заподіяних або очікуваних збитків. Визначення потреб у колективному та індивідуальному захисті, зокрема у захисних спорудах, засобах індивідуального захисту. Норми забезпечення, порядок зберігання й видачі засобів індивідуального захисту на об'єктах господарювання. Поняття про першу домедичну допомогу, невідкладні стани, принципи надання допомоги при невідкладних станах людини, алгоритм проведення. Нормативно-правові акти з цивільного захисту, пожежної безпеки, охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці. Звітність підприємств про стан охорони праці. Рамкові директиви ЄС і конвенції МОП. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру. Гігієнічні нормативи. Принципи гігієнічного нормування. Забезпечення електробезпеки. Захист від статичної та атмосферної електрики. Профілактика електротравматизму. Аналіз умов праці за показниками трудового процесу. Вплив важкості праці на працездатність людини і продуктивність праці. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Категорії виробничих та складських приміщень за вибуховою та пожежною небезпекою. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Протипожежні перешкоди. Способи гасіння пожеж. Вогнегасні речовини. Стаціонарні засоби гасіння пожежі. Первинні засоби гасіння пожежі. Алгоритм дій посадових осіб підприємств у разі пожежі. Обов'язки та відповідальність.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – [Б. м.] : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. – 108 с.
2. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнко ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.

3. Основи охорони праці. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Підручник. – К. : Каравела, 2012. – 384 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.25. Назва. БУДІВЕЛЬНІ КОНСТРУКЦІЇ І МАТЕРІАЛИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Козік В.В., старший викладач кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання.

Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Правознавство", "Філософія".

Зміст. Навчальна дисципліна "Будівельні конструкції і матеріали" є однією з головних дисциплін, що формують фахівця в галузі будівництва. На базі знань та вмінь, здобутих при вивченні дисципліни майбутні фахівці розроблятимуть проєктно-конструкторську документацію, складатимуть технічні звіти і висновки за результатами обстеження, оформлюватимуть протоколи випробування будівельних конструкцій. Студенти одержують початкові знання у галузі розрахунків будівельних конструкцій із залізобетону, металу, деревини та пластмас. Вивчаються особливості матеріалів та характер їхньої роботи під навантаженням; вирішуються інженерні задачі розрахунків перерізів елементів, розрахунку та конструювання будівельних конструкцій, проводиться підготовка студентів до професійної діяльності в галузі проєктування будівельних конструкцій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Гетун Г.В. Основи проєктування промислових будівель: Навч. посіб. / Г.В. Гетун. – К.: Кондор, 2003. – 210 с.
2. Архітектура будівель і споруд: Навчальний посібник / З.І. Котеньова. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 170 с.
3. Будівельні конструкції: навчальний посібник / авт. кол. Т.М. Пащенко, О.О. Сліпич, І.Б. Дремова – К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2015. – 310 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання:

Лекції, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування; захист індивідуальних завдань, презентація та оцінка результатів самостійної та науково дослідної роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання та викладання. Українська.

4.26. Назва. ГЕОМАТИКА В МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ ТА ОЦІНЦІ ЗАГРОЗЛИВИХ СИТУАЦІЙ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Палієнко О.О., с.н.с., канд. тех. наук, в.о. зав. кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування базових компетентностей – системи знань та умінь щодо, дистанційного зондування, які стосуються загрозливих ситуацій (зсуви, землетруси, повені, техногенні загрози), дистанційного моніторингу об'єктів земної поверхні та негативних процесів на ній (зміни русел рік, лісового покриву, ерозія ґрунтів,).

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Топографія», «Інженерна геодезія», «Геоінформаційні системи».

Зміст. Теоретичні та нормативно-правові основи геоекологічного моніторингу. Основні поняття. Поняття моніторингу. Концепції моніторингу. Нормативно-правове регулювання моніторингу в Україні. Поняття про дистанційні методи. Позаземні (аерокосмічні) засоби моніторингу. Штучні супутники Землі, їх параметри та особливості. Основні супутникові системи для потреб моніторингу. Поняття сенсору. Основні багато спектральні супутникові системи моніторингу. Супутники серії Terra/Aqua. Програма Landsat. Супутники серії Sentinel. Програма моніторингу Copernicus. Передумови візуального дешифрування. Прямі та непрямі дешифрувальні ознаки. Особливості дешифрування пан хроматичних, кольорових (RGB) та інфрачервоних знімків. Геоекологічний моніторинг у просторовому плануванні та природоохоронній справі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Дистанційні методи моніторингу довкілля : навч. посіб. / [О. І. Бондар та ін.] ; під ред. д-ра біол. наук, проф. О. І. Бондаря та канд. наук з держ. упр. П. Я. Унгуряна ; Держ. закл. "Держ. екол. акад. післядиплом. освіти та упр.". – Київ : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 297 с.

2. Основи дистанційного зондування Землі : історія та практичне застосування : метод. посіб. / С. О. Довгий, В. І. Лялько, С. М. Бабійчук, Т. Л. Кучма, О. В. Томченко, Л. Я. Юрків. – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. – 316 с.

3. Основи ГІС-аналізу : навч. посібник / В. Д. Шипулін ; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 330 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – опитування, тестування;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.27. Назва. ГЕОФІЗИЧНИЙ МОНІТОРИНГ ІНЖЕНЕРНИХ СПОРУД.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Форостяна Н.П., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Опануванням теоретичними знаннями та практичними навиками при проведенні моніторингу будівель та споруд при забудові у вже існуючих мікрорайонах міст чи сіл з метою не нашкодити вже існуючим. Будівельні заходи можуть вчинити згубний вплив на споруди і дорожнє полотно навколо. Тому будь-які роботи в місті повинні супроводжуватися інженерно-геодезичним моніторингом. Спостереження в безперервному режимі за об'єктами міської архітектури дозволяє вчасно помітити небезпечні прояви і виправити ситуацію.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Геодезія», «Інженерна геодезія», «Фізика», «Топографія», «Фотограмметрія», «ГІС».

Зміст. Геофізичні дані і їх вимірювання. Аномалії і перешкоди геополів. Методи згладжування геополів. Геологічна модель. 3D геологічна модель. Гравіметрія. Радіаційний фон.

Класифікація інженерних споруд: транспортні споруди (залізниці, шосейні дороги, злітнопосадкові смуги, мости, естакади тощо), трубопроводи та комунікації, дамби, комплексні промислові споруди, спортивні та розважальні споруди тощо. Будівельні характеристики інженерних споруд: площа, об'єм, довжина, діаметр або переріз, спосіб прокладання, вміст чорного або кольорових металів.

Механічна деформація. Види деформації причини та наслідки дії механічної деформації на інженерні конструкції. Коливання, хвилі, їх властивості. Звукоізоляція. Звукозасмічення середовища. Звук і деформація. Сейсмологія. Сейсмічна томографія. 3D сейсмо-модель. Сейсмічний вплив на інженерні конструкції та їх фундаменти.

Кліматологія. Загальна і прикладна кліматологія. Архітектурна кліматологія. Вологість, вологоутримувальна здатність ґрунтів, фундаментів, будівель. Волого проникність, ґрунтові води. Гідродренаж. Температурне поле. Деформаційний вплив на споруди температурного поля. Коефіцієнт теплопровідності. Теплоємність матеріалів.

Методики оцінки впливу складних інженерно-геологічних умов на напружено-деформований стан конструкцій інженерних споруд. Критерії придатності будівель і споруд до експлуатації.

Державні будівельні норми України. Нормативно правові акти введення в експлуатацію інженерних споруд. Технічна експертиза з дотримання норм експлуатації інженерних споруд. Проведення оцінки вартості і цінності інженерних споруд.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Основи геофізики (фізика Землі): навчальний посібник з практикуму для студентів геологічного факультету ЛНУ імені Івана Франка / укл. : В.В. Фурман, Ю.М. Віхоть, О.М. Павлюк. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 104 с.
2. Толстой М.І. Основи геофізики: Підручник [Текст] / М.І. Толстой, А.П. Гожик, М.В. Рева та ін. – К.: Вид. поліграф. центр «Київський університет», 2006. – 446 с.
3. Максименюк Я. О. Будівельна фізика : навчальний посібник / Яків Олександрович Максименюк, Дар'я Василівна Тарасевич ; Одес. держ. акад. буд-ва та архітектури ; відп. за вип. . М. Писаренко. – Одеса : ОДАБА, 2018. – 128 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.28. Назва. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Букатова Д.М., канд. юрид. наук, старший викладач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Студенти повинні знати: поняття, предмет, метод, джерела господарського права та його місце у системі права України; сутність господарської діяльності; правовий статус суб'єктів господарювання; загальні положення державного регулювання господарської діяльності; сутність правових категорій господарського права; основи правового регулювання окремих сфер та галузей господарської діяльності; зміст господарсько-договірних та зобов'язальних відносин; особливості застосування господарсько-правової відповідальності. Студенти повинні вміти: вільно користуватися нормативним матеріалом з теми курсу та застосовувати його у конкретних ситуаціях; аналізувати та застосовувати норми господарського права; правильно тлумачити юридичні факти господарського права та застосовувати на практиці отримані знання; розв'язувати теоретичні та практичні завдання з господарського права; використовувати знання з господарського права як підґрунтя для набуття досвіду в сфері господарської діяльності; застосовувати зразки господарських документів у практичній діяльності для вирішення правових питань; аналізувати конкретні випадки з практики застосування господарського законодавства і змодельованих ситуацій; шукати, відбирати, аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти для вирішення конкретних питань юридичного характеру у своїй професійній практичній діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Теоретичні основи господарського права. Суб'єкти господарювання. Правовий режим майна в господарському обігу. Правові засоби державного регулювання економіки. Відповідальність в господарському праві. Господарські зобов'язання. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності. Особливості правового регулювання комерційного посередництва у сфері господарювання. Особливості правового регулювання перевезення вантажів. Особливості правового регулювання капітального будівництва. Особливості правового регулювання інноваційної діяльності. Особливості правового регулювання фінансової діяльності. Особливості правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правовий режим іноземних інвестицій. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон та спеціальний режим господарювання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
2. Господарське право [Текст] : підручник для вищ. навч. закл. / за ред. О.П. Подцерковного. 3-тє вид., допов. та переробл. Одеса : Фенікс, 2020. 612 с.
3. Щербина В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. 6-те вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. 640 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії), практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.29. Назва. ДЕКОРАТИВНА ДЕНДРОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Форостяна Н.П., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Знати найбільш цікаві для містобудівництва декоративні властивості видів деревних рослин, ознайомитись з їх біологічними та екологічними особливостями для найбільш раціонального використання в зеленому будівництві різних регіонів України; сучасні принципи систематики та хорології деревних рослин; характеризувати основні деревні породи, можливості їхнього використання у озелененні; відношення основних деревних та кущових видів до дії різних екологічних факторів; вміти: характеризувати основні деревні породи, можливості їхнього використання у озелененні; оцінювати стан рослинних угруповань у природі та розробляти перспективні шляхи збереження рідкісних видів; орієнтуватись у видовому

багатстві деревних рослин; визначати вид і рід рослин за формою крони, за листям, квітами, шишками, плодами, за пагонами з листям та без листя; - розрізняти представників різних таксономічних категорій у природі; виконувати практичні завдання з декоративної дендрології; раціонально використовувати природні ресурси дендрофлори України і сприяти їх збереженню.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Біологія», «Дизайн», «Ланшафтознавство».

Зміст. Поняття про декоративну дендрологію. Основні етапи її розвитку та задачі. Природні умови та дендродекоративне районування. Декоративне районування. Основа систематики деревних рослин (еволюційна або філогенетична). Відношення деревних рослин до факторів зовнішнього середовища. Діагностичні ознаки життєвих форм, декоративне значення деревних рослин та їх групи росту. Біологічні особливості та декоративні властивості дерев і кущів. Декоративні якості плодів та стовбурів. Відмінність покритонасінних деревних рослин від голонасінних. Вплив зелених насаджень на тепловий режим, швидкість вітру, вологість та склад повітря, зменшення інтенсивності міського шуму. Групи деревних рослин за їх вибагливістю до кліматичних умов та екологічних факторів. Використання в озелененні представників родин гребешникові та актинідієві. Інтродукція та акліматизація деревних рослин, їх значення в содово-парковому будівництві. Штучна зміна форм крон деревних рослин та їх значення при озелененні. Високодекоративні якості штучних форм крони. Використання в озелененні представників родини Логанієвих, Норичникових та Бігنونієвих.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. «Декоративна дендрологія» / укладачі: Матусяк М.В., Василевський О.Г., Прокопчук В.М. – Вінниця: ВНАУ, 2015. – 140 с.
2. Маринич І.С., Пушкар В.В. Декоративна дендрологія: Навчально-методичний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 168 с.
3. Заячук В.Я. Дендрологія. Голонасінні: Навчальний посібник / В.Я. Заячук. – Л.: ТзОВ «Фірма Камула», 2005. – 176 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.30. Назва. ДИЗАЙН.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Расулов Р.А., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання.

Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Інженерна графіка в землеустрої", "Топографія", "Геологія і геоморфологія".

Зміст. Предмет, мета і завдання дисципліни; історія і еволюція дизайну; основні напрями дизайнерської діяльності; масштаб, масштабність, пропорції; основи композиції; динаміка і статика, контраст і нюанс; архітектурна композиція; композиційні схеми об'єктів дизайну; ергономіка в архітектурній та дизайнерській діяльності; ергономічні властивості об'єктів дизайну; ергономічна організація простору; ергономічна оцінка проектів; світло у дизайні; світло, як засіб формування простору; дизайнерські властивості світла; основи світлотехніки; колір у дизайні; основи колористики; проектування колірного середовища; стиль у дизайні і архітектурі; характеристика основних стилів; оздоблювальні матеріали; вплив оздоблювальних матеріалів на сприйняття композиції; дизайн візуальної інформації; основи ландшафтного дизайну.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Дональд А. Норман Дизайн звичних речей (The Design of Everyday Things) – Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2019. – 320 с.
2. Олійник О.П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В.Г. Основи дизайну інтер'єру: навч. Посіб. / –К. : НАУ, 2011. –228 с.
3. Brown T. Change by Design : How Design Thinking Trans-forms Organizations and Inspires Innovation / T. Brown, V. Katz. –New York : Harper Business, 2009. – 272 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, лабораторні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – опитування, контрольні задачі;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.31. Назва. ДОГОВІРНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Можайкіна О.С., доц., канд. псих. наук, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права; Софіюк Т.О., доц., к.ю.н., доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Студент повинен знати: основні поняття та категорії договірних прав; джерела правового регулювання договірних відносин; особливості форми та змісту договорів; порядок укладення, виконання, зміни та припинення договорів; порядок забезпечення виконання договірних зобов'язань; права та обов'язки сторін договорів; порядок досудового

врегулювання договірних спорів; порядок притягнення до відповідальності суб'єктів договірних відносин за порушення умов договорів. Студент повинен уміти: самостійно аналізувати нормативно-правові акти, які регулюють договірні відносини; аналізувати зміст договорів, визначати істотні та додаткові умови договорів; вирішувати колізійні питання, які виникають у процесі укладення договорів; складати проекти договорів та інших документів у договірних відносинах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Поняття та загальна характеристика договірного права. Поняття та загальна характеристика договору. Порядок укладення, зміни та припинення договору. Правові вимоги до форми та змісту договору. Недійсність договорів. Забезпечення виконання договірних зобов'язань: неустойка, порука, гарантія, притримання, завдаток, застава. Правові наслідки порушення умов договору. Договори про перехід права власності на майно: купівля-продаж, дарування, поставка, контракція сільськогосподарської продукції, міна, рента довічне утримання. Істотні умови та форма договорів про перехід права власності на майно. Договори про передачу майна в користування: оренда (найм), лізинг, позичка. Істотні умови та форма договорів про передачу майна у строкове користування. Характеристика договорів про надання послуг та виконання робіт. Договір підряду та його види. Договір доручення. Договори з надання фінансових послуг. Договір страхування. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Вимоги до форми зовнішньоекономічного договору. Умови зовнішньоекономічних договорів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник / С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.; За заг. ред. С.С. Бичкової. – 3-тє вид., змін. та допов. – К.: Алерта, 2014. – 496 с.

2. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова та ін.; за ред. О.В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2008. — 896 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові); семінарські, практичні заняття (презентація/ дискусія/кейс-метод інше).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування; усне / письмове опитування, перевірка підготовлених завдань);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.32. Назва. ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Альонкін О.А., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу.

Результати навчання. Здобуття професійних правничих навичок розв'язання еколого-правових проблем та формування уміння самостійно орієнтуватися у системі чинного екологічного законодавства України. Засвоєння знань щодо: системи екологічного права як основної галузі правової системи України, що забезпечує охорону довкілля; змісту та значення основних правових інститутів екологічного права як комплексної галузі права; основних положень чинного екологічного законодавства України, що регулює природноресурсові, природоохоронні й антропоохоронні суспільні відносини; основних засад екологічної політики держави.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право».

Зміст. Загальна характеристика екологічного права як галузі права. Джерела екологічного права. Права й обов'язки людини та громадянина в галузі екології. Право власності на природні ресурси та комплекси. Право природокористування. Правові аспекти екологічного управління. Економіко-правовий механізм природокористування і охорони навколишнього середовища. Правове регулювання використання, відтворення й охорони земельних ресурсів. Правовий режим використання, відтворення й охорони водних ресурсів. Правове регулювання використання, відтворення, захисту й охорони лісових ресурсів. Правовий режим використання, відтворення й охорони рослинного світу. Правове регулювання використання, відтворення й охорони тваринного світу. Правові засади охорони атмосферного повітря. Правове регулювання використання й охорони надр. Правове забезпечення формування та функціонування екологічної мережі. Правове забезпечення екологічної безпеки.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Екологічне право України: навчальний посібник / за ред. Проф. Каракаша, д.ю.н Т.Є. Харитонової, к.ю.н. А.І. Черемнової; вид. 1-е. Одеса: Гельветика, 2019. 408 с.

2. Екологічне право : підручник / [А.П. Гетьман, Г.В. Анісімова, А.К. Соколова та ін.]; за ред. А.П. Гетьмана. Харків : Право, 2019. 552 с.

3. Екологічне право України: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: «Центр учбової літератури», 2020. 230 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач, тощо);

– підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.33. Назва. ЕКОНОМІКА НЕРУХОМОСТІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Камінський С.І., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та фінансів підприємства, начальник навчального відділу.

Результати навчання. Набуття студентами знань щодо теоретико-методологічних і практичних аспектів сучасних проблем економіки нерухомості, ринку нерухомості, підготовки і проведення операцій з нерухомістю на первинному і вторинному ринках та визначення їх ефективності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Економіка та фінанси підприємства».

Зміст. Нерухомість як економічна категорія та об'єкт економічних інтересів. Ринок нерухомості: сутність, характеристика, структура, функції. Первинний і вторинний ринки нерухомості. Державне регулювання ринку нерухомості. Основні завдання і методи державного регулювання. Життєвий цикл об'єкта нерухомості. Вартість нерухомості та методи її оцінювання. Сутність і види операцій з нерухомістю. Організаційно-правові та економічні аспекти здійснення основних операцій з нерухомістю. Фінансові результати операцій з нерухомістю. Формування витрат з утворення та реалізації нерухомості на первинному і вторинному ринках. Оподаткування операцій з нерухомістю.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Оцінка та управління нерухомістю: навчальний посібник / [В. Р. Кучеренко, М. А. Заєць, О. В. Захарченко, Н. В. Сментина, В. О. Улибіна]. – Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2013. 272 с.
2. Калінеску Т. В. Оцінювання майна : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2021. 311 с.
3. Ринок нерухомості / Асаул А.М., Павлов В.І., Пилипенко І.І., Павліха Н.В., Кривов'язюк І.В. : Навч. посібник. К. : ІВЦ Держкомстату України, 2004. 387 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова / тематична / проблемна / бінарна / дуальна / лекція із задалегідь запланованими помилками);
- семінарські / практичні / лабораторні заняття(тренінг / презентація / дискусія / комунікативний метод / модерація / моделювання ситуацій / «мозкова атака» / тренажерні завдання / робота в малих групах інше).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування; усне / письмове опитування; перевірка реферату / вправи / задачі / ситуаційного завдання тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.34. Назва. ІНЖИНІРИНГ БУДІВЕЛЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Здобуття знань щодо будови, принципу дії, технічних характеристик систем життєзабезпечення в будівлях адміністративних і житлових будівель, основних факторів, що впливають на ефективність його функціонування.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Геодезія", "Геофізика", "Топографія".

Зміст. Види і призначення опалювальних систем. Місцеве опалення. Центральне опалення, джерела тепла. Види опалювальних приладів і арматура системи центрального опалення. Призначення вентиляції. Класифікація вентиляційних систем. Загальнообмінна і місцева вентиляція. Визначення кількості вентиляційного повітря при загальнообмінній вентиляції. Системи та схеми водопостачання. Джерела водопостачання. Гігієнічні вимоги до якості питної води, способи її очищення. Призначення і класифікація систем каналізації. Зовнішня каналізація та її будова. Внутрішня каналізація та її основні елементи. Силові та освітлювальні електромережі будівлі, групові електричні щитки. Робоче, евакуаційне, аварійне та охоронне освітлення. Система зв'язку, внутрішні АТС та диспетчерський зв'язок у готельно-ресторанному комплексі. Безпроводні мережі зв'язку на основі Wi-Fi технології. Електрогадинофікація. Класифікація ліфтів. Основні конструктивні елементи ліфтів. Вибір типу ліфта і його розташування в будівлі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Кузьмін О.В. Інженерне обладнання будівель : навч. посіб. / О.В. Кузьмін. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2014. – 248 с.
2. Шадура В.О., Кравченко Н.В. Водопостачання та водовідведення : навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2018. – 343 с.
3. ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування. – К. : Мінрегіонбуд України, 2013. – 141 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.35. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III-IV.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гамова І.В., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо методики, технології та організації інформаційної політики держави, проблем протидії інформаційним загрозам.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Основи реклами", "Основи зв'язків з громадськістю", "Масові комунікації".

Зміст. Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України. Інформаційні війни в сучасному світі. Інформаційні війни в проітичних

кампаніях. Інформаційна асиметрія та формування інформаційного простору. Інструменти впливу в інформаційному просторі. Методи боротьби в інформаційному просторі. Інструменти протидії в інформаційному просторі. Методи реструктуризації інформаційного простору. Спіндоктор. Засоби інформаційного впливу на людину. Образ ворога в інформаційній війні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Гамова І.В. Інформаційні війни : підручник. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. 184 с.
2. Інформаційні війни у соціальних он-лайн-мережах [Текст] : [монографія] / Курбан О.В. ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2017. 392 с.
3. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі [Текст] : навчальний посібник / О.В. Курбан. Київ : ВІКНУ, 2016. 286 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична); практичні заняття (презентація / метод кейс-стаді).

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, усне/письмове опитування, перевірка підготовленого есе/презентації, розрахунково-графічні роботи, задачі, ситуаційні завдання;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.36. Назва. КАДАСТР НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. *Знання:* закономірностей функціонування землі як природного ресурсу і засобу виробництва; земельно-кадастрової документації населених пунктів; основних принципів ведення державного земельного кадастру та використання земель, видів і порядку ведення земельнокадастрової інформації; повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування у галузі регулювання земельних відносин; порядку підготовки земельпорядних документів та вирішення питань їх вилучення, передачі у власність або оренду, надання у постійне користування; правового режиму земель різного цільового призначення. *Вміння:* виконувати весь комплекс робіт по основному і поточному обліку земель в населених пунктах; виконувати комплекс робіт по визначенні витрат на облаштування території населеного пункту; виконувати роботи з юридичного оформлення документів на право власності і користування землею в населеному пункті; приймати рішення, спрямовані на виконання положень земельного законодавства щодо організації використання та охорони земель.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія", "Інженерна геодезія".

Зміст. Облік житлового фонду. Інвентаризація житлового фонду. Методика

польових робіт. Складання абрисів при інвентаризації житлового фонду
Зовнішні та внутрішні обміри будівель. Методика підрахунку площ і об'ємів будівель. Методика підрахунку площ. Методика підрахунку об'ємів будівель. Складання поповерхових планів будівель. Контроль інвентаризаційних робіт. Оцінка будівель. Будівельна вартість будівлі. Вартість вбудованих приміщень. Вартість дворових приміщень. Технічний опис будівель. Нормальні умови експлуатації будівель. Ненормальні умови експлуатації будівель. Знос будівель. Документи права власності на будівлі. Документи на будівлі комунальної та приватної власності. Умовні позначенні будівель і споруд.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Перович І. Л., Сай В. М. Кадастр територій : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 264 с.
2. Возняк Р. П., Ступень М. Г., Падляк І. М. Земельно-правовий процес: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : "Новий Світ-2000", 2007. 224 с.
3. Асаул А. М., Брижань І. А., Чевганова В. Я. Економіка нерухомості : Підручник. К. : Лібра, 2004. 304 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.37. Назва. КОМП'ЮТЕРНІ ДИЗАЙН-ТЕХНОЛОГІЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування базових дизайнерських компетентностей – системи знань та умінь щодо матеріального відображення функцій композиції засобами програмного забезпечення CMS Joomla щодо створення сайту.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи композиції і проектної графіки», «Художнє проектування».

Зміст. Введення у дизайн сайту. Структура сайту, елементи, правила складання. Створення прототипу сайту. Дизайнерський інструментарій для формування палітри та тексту сайту. Освоєння інсталювання веб-серверу та CMS Joomla. Освоєння налаштувань CMS Joomla. Ознайомлення з додатковими модулями та мовним пакетом. Освоєння навичок створення контенту. Освоєння навичок створення сайту за допомогою CMS Joomla.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бородкіна І. Л., Бородкін Г. О. Web-технології та Web-дизайн : застосування мови HTML для створення електронних ресурсів : навч. посіб. / І. Л. Бородкіна, Г. О. Бородкін. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – 212 с.
2. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, встановлення програмного забезпечення, освоєння навичок використання програмного забезпечення у конструюванні сайту); лабораторні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, контрольні задачі);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.38. Назва. КОСМІЧНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельниченко Н.О., доц., канд. юрид. наук, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент повинен знати і розуміти: особливості предмету космічного права, його джерельної бази та категоріального апарату; особливості створення та функціонування механізму реалізації норм космічного права на міжнародному та внутрішньодержавному рівнях, а також їх застосування; особливості космічних правовідносин; сучасні актуальні проблеми космічного права та ініціативи щодо їх вирішення; закономірності розвитку космічного права; сучасні форми та напрямки співробітництва держав як на універсальному, так і на регіональному рівнях у космічній сфері.

Після вивчення дисципліни студент може застосовувати здобуті знання і розуміння під час: юридичної практики та правотворчої діяльності; аналізу переваг і недоліків юридичних норм, що регулюють міжнародні відносини у сфері космічної діяльності; вирішення практичних ситуацій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Засадничі положення космічного права. Правові засади відповідальності за космічну діяльність. Міжнародно-правове регулювання ринку космічних технологій та послуг. Міжнародні організації як суб'єкти космічної діяльності. Правовий статус та основні напрямки діяльності Європейського космічного агентства. Правові засади співпраці України та Європейського космічного агентства. Механізми транспарентності та зміцнення довіри між суб'єктами космічної діяльності. Міжнародно-правове регулювання діяльності щодо забезпечення супутникового зв'язку та навігації. Правове регулювання діяльності щодо дистанційного зондування Землі. Охорона навколосемного космічного простору від засмічення. Охорона космічного простору від забруднення ядерними джерелами енергії. Правове регулювання пілотованих космічних польотів. Правові засади використання космічного простору у військових цілях. Правове забезпечення видобування космічних ресурсів. Механізми регулювання ринку космічних послуг в межах національного правового простору.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Аерокосмічний моніторинг археологічного ландшафту: правові та організаційні засади: монографія. Київ: Норма права, 2021. 198 с.

2. Безпека космічної діяльності: правові засади: монографія / Ю. С. Шемшученко, Н. Р. Малишева, О. С. Стельмах, А. М. Гурова, В. В. Семеняка; відп ред.. акад.. НАПрН України Н. Р. Малишева, акад.. НАН України Ю. С. Шемшученко. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2020. 312 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові); семінарські, практичні заняття (презентація/ дискусія/кейс-метод).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування; усне / письмове опитування, перевірка підготовлених завдань);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.39. Назва. ЛАНШАФТОЗНАВСТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Козік В.В., старший викладач кафедри дизайну та інжинірингу.

4.6. Результати навчання.

Студент:

усвідомлює наявність у географічній оболонці просторових (хоричних), часових, просторово-часових структур, різнобічної взаємопов'язаності геокомпонентів та геокомплексів (геосистем), різнорівневості й ієрархічності існуючих у географічній оболонці комплексних природних утворень (ПТК, геокомплексів, геосистем, геохор), постійної динамічності, розвитку речовини та енергії як загалом у географічній оболонці, так і в межах геокомплексів локального масштабного рівня; здатен пов'язувати знання щодо структурованості, динамічності ландшафтів із особливостями їх антропогенної трансформації в єдине екологоцентричне річище;

розуміє взаємозв'язки географічної оболонки Землі та суспільства; тенденції взаємодії суспільства та природи в часовому вимірі; роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах; *пояснює* зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, *формулює* наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства, *усвідомлює* важливість збереження навколишнього середовища, охорони біологічного різноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності;

знає і розуміє принципи і закономірності будови і функціонування ландшафтної оболонки Землі, *пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; *пояснює* особливості фізико-географічних об'єктів і процесів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах, закономірності просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояви

фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів, України та її регіонів;

застосовує базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних комплексів;

географічно *мислить*, *критично сприймає* інформацію; *пояснює* основні фізикогеографічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; *встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

складає різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, *аналізує інформацію* за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами;

застосовує ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія", "Картографія", "Земельні інформаційні системи", "Геофізичний моніторинг інженерних споруд".

Зміст. Навчальна дисципліна "Ландшафтознавство" є однією з головних дисциплін, що формують фахівця в галузі землеустрою. Мета дисципліни: Формування розуміння студентами того, що всі геокомпоненти навколишнього природного середовища в географічній оболонці взаємопов'язані між собою, відповідно, вони утворюють ієрархічно різнорівневі геокомплекси (геосистеми), які мають певні властивості, відзначаються певним характером функціонування, динаміки та розвитку і внаслідок їх надзвичайного різноманіття підлягають упорядкуванню, ідентифікації та картографуванню й оцінці. Навчальні завдання дисципліни: надати знання щодо місця ландшафтознавства в загальній системі знань і зокрема в системах наук про Землю й географічну оболонку, морфологічної структури ландшафтів, властивостей та просторово-часової структури ландшафтних комплексів, особливостей функціонування, динаміки та розвитку ландшафтних комплексів, систематики та класифікації ландшафтних комплексів, типів ландшафтів Землі, особливостей ландшафтного картографування та оцінки ландшафтних комплексів. Методичні завдання: застосовуючи різноманітні картографічні матеріали, космічні знімки та фотографії різних геокомплексів, екскурсійні спостереження, показати методику виділення та ідентифікації ландшафтних комплексів локального рівня; застосовуючи різноманітні картографічні матеріали, космічні знімки та фотографії генетично різних геокомплексів, навчити ідентифікувати зональні та інтразональні ландшафти рівнинних та гірських регіонів; формувати вміння працювати з науковою літературою. Практичні завдання: сформувати вміння створення елементарних карт ландшафтних комплексів та побудови різномасштабних ландшафтних профілів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Міллер Г.П., Петлін В.М., Мельник А.В. Ландшафтознавство : теорія і практика : Навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 172 с.

2. Міхелі С.В. Українське ландшафтознавство : витоки, становлення, сучасний стан : Монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2014. 416 с.

3. Гуцуляк В.М. Ландшафтознавство : Теорія і практика : Навчальний посібник / В.М. Гуцуляк. Чернівці : Книги - XXI, 2008. 168 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання:

Лекції, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – загальне усне опитування, індивідуальне усне опитування, письмове текстове та ілюстративне тестування, перевірка виконання практичних робіт, перевірка геоморфологічної номенклатури, перевірка знань понятійно-термінологічного апарату, колоквиуми;
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання та викладання. Українська.

4.40. Назва. МІЖНАРОДНЕ АГРАРНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мазаракі Н.А., проф., д-р юрид. наук, зав. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання:

- знати джерела і принципи правового регулювання міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами;
- знати найважливіші багатосторонні угоди, що забезпечують узгодженість режимів міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами;
- мати уявлення про сучасні способи і методи вирішення торговельно-економічних спорів;
- володіти навичками складання, тлумачення і аналізу умов міжнародних комерційних контрактів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство», «Земельне право», «Аграрне право».

Зміст. Засади міжнародно-правового регулювання торгівлі сільськогосподарськими товарами. Роль ООН у регулюванні міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами. Роль Світової організації торгівлі у регулюванні торгівлі сільськогосподарськими товарами. Міжнародні товарні організації. Торгові асоціації у сфері міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами. Сільськогосподарська політика Європейського Союзу. Угоди ЄС про вільну торгівлю «нового покоління»: сільськогосподарські товари. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: сільськогосподарські товари.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Міжнародне публічне право : підручник / Т. Л. Сироїд. – Одеса. Фенікс, 2018. – 744 с.

2. Захист від неправомірного імпорту в міжнародному торговельно-економічному праві (антидемпінгові і антисубсидиційні заходи, заходи захисту

від масованого імпорту) : навч. посіб. / С. Г. Осика, О. О. Бакалінська. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 544 с.

3. Право Світової організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права (у міжнародних угодах і правозастосувальних актах) : навч. посіб. у 3 т. Т. 2 / С. Г. Осика, О. О. Бакалінська, А. О. Гришко. – Ч. 1. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 792 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій. Лекції (оглядова/ тематична/ проблемна/ лекція-консультація), семінарські, практичні заняття (тренінг/ презентація/ дискусія/ круглий стіл/ конференція), самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові роботи, ситуаційні завдання);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.41. Назва. МІСТОБУДІВНИЙ КАДАСТР.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Отримання базових теоретичних знань та здобуття відповідних практичних навиків з організації та ведення містобудівного кадастру, аналізу та оцінки існуючого стану використання земель, з правового регулювання земельних відносин, а також організації ефективного, комплексного і раціонального використання земельних ресурсів в населених пунктах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Топографія", "Інженерна геодезія".

Зміст. Загальні відомості про містобудівний кадастр. Місце містобудівного кадастру у складі кадастрів територій. Принципи ведення містобудівного кадастру. Складові структури містобудівного кадастру. Суб'єкти інформаційних ресурсів містобудівного кадастру. Структура та склад інформаційних ресурсів. Категорії земельних ресурсів та їх цільове використання. Категорії. Містобудівна документація. Правова база ведення і функціонування містобудівного кадастру. Ведення містобудівного кадастру на державному, регіональному та місцевому рівнях. Адміністрування містобудівного кадастру. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації. Топографо-геодезичні та інженерно-геологічні ресурси. База даних соціально-економічної та інженерно-технічної інфраструктури. Водні та лісові ресурси. Історико-культурні, природно-заповідні, рекреаційні та лікувальні ресурси. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних містобудівного кадастру. Склад та вимоги до відомостей містобудівного кадастру на державному, регіональному та місцевому рівнях. Порядок створення містобудівного кадастру та надання інформації з нього. Поняття про кадастровий зонінг. Кадастрова структуризація

території. Етапи зонування. Структура зонінгу. Матеріали зонінгу. Індексні кадастрові карти та плани. Обмеження і сервітути, їх види, призначення і використання в земельному кадастрі. Правовий режим використання земель. Охоронні, санітарно-захисні та зони спеціального призначення. Кадастрова реєстрація. Обмеження прав на використання земель. Концепція створення автоматизованої системи містобудівного кадастру. Програмне забезпечення для створення автоматизованої системи містобудівного кадастру. Структура баз даних автоматизованої системи.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Перович Л. М., Перович І. Л., Сай В. М. Кадастр територій : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 242 с.
2. Про Державний земельний кадастр [Електронний ресурс] : Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
3. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України 23.12.1998 № 353-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/353-14>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.42. Назва. МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тімашов В.О., проф., д-р юрид. наук, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути знання з теорії та практики місцевого самоврядування, вивчити генезу розвитку інституту місцевого самоврядування в Україні, ознайомитися з чинною моделлю місцевого самоврядування та механізмом взаємодії органів публічної влади в галузі місцевого самоврядування.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Державне право зарубіжних країн», «Цивільне право», «Адміністративне право і процес».

Зміст. Становлення інституту місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики. Сучасні муніципальні системи (моделі). Муніципальна система України. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Представницькі органи та посадові особи місцевого самоврядування. Виконавчі органи місцевого самоврядування. Виконавчий апарат обласних (районних) рад. Муніципальні службовці. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування в Україні. Правове регулювання міжбюджетних відносин. Партнерство громад. Взаємодія органів місцевого

самоврядування з органами виконавчої влади. Гарантії та правові засоби захисту права територіальних громад на місцеве самоврядування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Батанов О.В. Муніципальне право України : підручник / О.В. Батанов ; відп. ред. М.О. Баймуратов. Харків : Одиссей, 2019. 250 с.
2. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І.І. Бодрова, С.В. Болдирєв, В.О. Величко та ін. ; за ред. С.Г. Серьогіної. – 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : Право, 2019. 388 с.
3. Журавський В.С. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні : підручник / В.С. Журавський, В.О. Серьогін, О.Н. Ярмиш. Київ : Ін Юре, 2019. 300 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова), семінарські заняття (дискусія / комунікативний метод інше).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.46. Назва. НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. V-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Палієнко О.О., с.н.с., канд. техн. наук, в.о. зав. кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання. Формування системних базових уявлень, первинних знань, вмінь і навичок студентів про технології та принципи проведення супутникових вимірів, технології та принципи проведення тахеометричного знімання електронними тахеометрами, теорію і технологію створення автоматизованих кадастрових систем (земельні інформаційні системи, геоінформаційні системи, інформаційні системи про нерухомість, інженерну та транспортну інфраструктуру населеного пункту), ведення земельно-кадастрових робіт; вміти застосовувати мережу Інтернет для забезпечення кадастрових робіт, застосовувати кадастрові дані для вирішення планово-економічних, земельпорядних та інших завдань на місцевому та державному рівнях. Опанування і засвоєння навичок досконалої роботи з супутниковими системами, електронними тахеометрами, комп'ютерами і сучасними прикладними програмними засобами та Інтернетом, що дасть можливість самостійно працювати на них та освоювати сучасні технології в геодезії і кадастрі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Топографія», «Картографія», «Геодезія», «Інженерна геодезія», «Фотограмметрія», «Новітні технології в кадастрі», «Землеустрій і кадастр», «Комп'ютерна графіка у землеустрої».

Зміст. Цифрова трансформація земельних відносин, землеустрою та охорони земель: реформування земельних відносин; земельні ресурси – об'єкт земельних відносин; земельна реформа в Україні; середньострокові завдання земельпорядної науки; розвиток сучасної системи землекористування в Україні;

становлення ринку земель в Україні; особливості регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану. **Проекти цифрової трансформації земельних відносин, землеустрою та охорони земель:** концепція Загальнодержавної цільової програми використання та охорони земель; проекти цифрової трансформації e-Земля та НІГД; проект цифровізації земель Vkursi Zemli Ukraine; національна інфраструктура геопросторових даних; геоінформаційні системи для управління та обліку ресурсами територіальних громад; призначення, будова, принципи роботи та застосування супутникових навігаційних систем; методи визначення координат пунктів; абсолютні та відносні методи визначення координат пунктів; джерела помилок GPS-спостережень; загальні відомості про електронні тахеометри; будова, принцип роботи та підпрограми сучасних електронних тахеометрів. **Сучасні напрями та технології виконання землевпорядних робіт:** сучасні методи виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт при здійсненні землеустрою; ГНСС-технології; використання електронних тахеометрів; цифрове лазерне сканування; використання безпілотних літальних апаратів; технології обстеження земель; спеціальні обстеження земель; бонітування ґрунтів; застосування ГНСС-технологій, даних дистанційного зондування та ГІС при виявленні деградаційних процесів ґрунтового покриву. **Автоматизація землевпорядкування:** програмні продукти для землевпорядного проєктування; геоінформаційне моделювання в автоматизованих земельно-кадастрових системах; технології точного землеробства; наукові підходи та тенденції формування сучасних кадастрових систем.

4.9. Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Земельні ресурси та їх використання: навч. пос./ Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Трофименко П.І., Трофименко Н.В. [за заг. ред. А.М. Третяка]. – Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 304 с.
2. Пілічева М. О. Земельно-кадастрові роботи: навч. посібник / М. О. Пілічева, Т. В. Анопрієнко, Л. О. Маслій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 239 с.
3. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>, вільний (дата звернення: 15.08.2022). – Назва з екрана.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.47. Назва. НОТАРІАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. V-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Фурса Є.І., проф., канд. юрид. наук, професор кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Здобувач повинен *знати*: теорії нотаріального процесу України та правових систем нотаріату у різних правових сім'ях зарубіжних країн на різних етапах їх правового розвитку, правові джерела, юридичні категорії та інститути даної галузі правової науки, процедури нотаріального провадження, специфіку та особливості вчинення нотаріальних дій з іноземним елементом та нотаріальну практику, які мають істотне науково-практичне значення для аналізу, вдосконалення чинного законодавства про нотаріат, включаючи міжнародний нотаріальний процес. Здобувач повинен *уміти*: аналізувати нотаріальну практику в контексті змін, які відбуваються в правовій системі держави, у економіці, політиці тощо та швидко реагувати на ці події шляхом вдосконалення законодавства про нотаріат.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Правознавство", "Адміністративні послуги і договори".

Зміст. Теорія нотаріального процесу, її понятійний апарат, функції та складові. Принципи нотаріального процесу. Нотаріальні процесуальні правовідносини та їх елементи. Суб'єкти нотаріальних процесуальних правовідносин. Представництво у нотаріальному процесі. Докази, доводи, доказування та доведення в нотаріальному процесі. Нотаріальні провадження, їх класифікація та загальна характеристика. Нотаріальний процес та його стадії. Процедура вчинення нотаріальних проваджень. Правова природа нотаріального акту. Правові системи нотаріату. Нотаріальний процес з іноземним елементом в Україні (Міжнародний нотаріальний процес). Компетенція нотаріуса (консула) з вчинення нотаріальних дій з іноземним елементом. Процедура посвідчення нотаріусів деяких правочинів з іноземним елементом.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Долинська М. С. Нотаріальний процес: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 652 с.
2. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Бордюг Т. О., Фурса Є. Є. Нотаріальний процес. Інтерактивний курс (з практикумом). Підручник. Київ: Алерта, 2021. 480 с.
3. Череватенко І. М. Нотаріальні провадження щодо посвідчення безспірних прав: монографія. Харків: Право, 2020. 200 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/практичні заняття (презентація/ дискусія/ комунікативний метод).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/письмове опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.48. Назва. ОСНОВИ КІБЕРБЕЗПЕКИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III-IV.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Сашньова М.В., канд. техн. наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки.

Результати навчання. В результаті вивчення дисципліни у студентів повинно бути сформовано: знання опису характеристики «злочинців і героїв» у сфері кібербезпеки; принципів конфіденційності, цілісності та доступності відносно стану даних та заходів протидії загрозам; знання технологій, процесів та процедури для захисту всіх компонентів мережної інфраструктури; вміння описувати тактику, методи та процедури, які використовуються кіберзлочинцями; навички аналізувати та виявляти загрози інформації, а також проводити реалізацію алгоритмів шифрування та дешифрування даних; навички використання законодавчої та нормативно-правової бази, а також вимог відповідних, у т.ч. міжнародних, стандартів та практик щодо безпечного здійснення професійної діяльності; вміння прогнозувати, виявляти та оцінювати можливі загрози інформаційному простору держави, суспільству, організації та дестабілізуючі чинники в роботі систем управління; вміння розробляти моделі загроз інформації та моделі порушників інформаційної безпеки.; вміння реалізовувати організацію безпеки даних на рівні сумісного використання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Комп'ютерна та інженерна графіка", "Правознавство".

Зміст. Основні положення забезпечення кібербезпеки. Сутність кібербезпеки інформаційного суспільства. Потреба в кібербезпеці. Ідентифікація он-лайн, офлайн та персональні дані. Корпоративні дані, наслідки від прущення безпеки. Поняття «кібервійни». Захист даних та конфіденційності. Поняття «кіберзлочинець» та мотиви кіберзлочинців. Навіщо ставати фахівцем з кібербезпеки. Зміст, класифікація та ознаки кіберзагроз. Розповсюдження загроз кібербезпеки. Сутність, цілі і задачі кібернетичних дій. Основи кіберрозвідки. Напрями забезпечення кібербезпеки України. Проблеми забезпечення кібербезпеки на міжнародному рівні. Сутність та класифікація кібератак на інформаційні системи. Технологічні аспекти захисту інформації. Модель кібербезпеки ISO. Шкідливе програмне забезпечення. Методи і засоби соціального інжинірингу. Характеристика сучасних кібератак на інформаційно-комунікаційні технології. Особливості використання технологій та програмних засобів криптозахисту та криптоаналізу інформації в інформаційних системах. Технологічні рішення щодо ідентифікації, автентифікації та авторизації користувачів інформаційної системи. Приховування даних. Типи засобів контролю цілісності даних. Електронний цифровий підпис. Заходи для поліпшення доступності. Впровадження заходів аварійного відновлення. Захист систем та пристроїв. Практичні аспекти забезпечення кібербезпеки. Розуміння етики роботи в кібербезпеці, цивільний захист та безпека праці.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Даник Ю.Г. Основи кібербезпеки та кібероборони : підручник / Ю.Г. Даник, П.П. Воробієнко, В.М. Чернега. – О. : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2018. – 228 с.
2. Дудатьєв А.В. Захист комп'ютерних мереж. Теорія та практика. Навчальний посібник / А.В. Дудатьєв, О.П. Войтович, В.А.Каплун. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 219 с.
3. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка. – К.: ДУТ, 2015. – 288 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції з використанням мультимедійних засобів, лабораторні заняття з використанням інтерактивних технологій, конференції, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.49. Назва. ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельниченко Н.О., доц., канд. юрид. наук., доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Володіння глибокими вузькоспеціалізованими знаннями з права міжнародних договорів, насамперед, положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року; досконале знання законодавства України про міжнародні договори; уміння знаходити потрібні міжнародні договори та встановлювати юридичний статус міжнародного документа за формальними ознаками; уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору та визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов'язані з розробкою й укладанням міжнародних договорів, уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків; уміння складати проекти міжнародного договору та пов'язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо); уміння формулювати результати юридичного аналізу питання у вигляді юридичних висновків, довідок, відповідей, звітів й інших документів з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне право», «Міжнародне публічне право».

Зміст. Право міжнародних договорів: загальна характеристика галузі. Кодифікація права міжнародних договорів. Суб'єкти права міжнародних договорів. Організаційні форми підготовки договорів. Укладення договору. Згода на обов'язковість договору. Конституційно-правове регулювання процесу укладення міжнародних договорів. Форма міжнародних договорів. Тлумачення договорів. Виконання міжнародних договорів. Застосування міжнародних договорів. Поправки та зміни в міжнародних договорах. Недійсність договору та його дійсність. Припинення і призупинення дії договорів. Правонаступництво держав у відношенні договорів. Питання відповідальності в праві договорів. Договірний правопорядок в окремих галузях та інститутах міжнародного публічного права.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Міжнародне право : навч. посіб. для підготовки до екзаменів / упоряд.: І. В. Тетерчук, Т. Є. Дяків. К : Центр учбової літератури, 2020. 208 с.

2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2021. 631 с.

3. Тетарчук В.І. Міжнародне право. Для підготовки до іспитів. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2020. 288 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття з використанням мультимедійних засобів, бліц-опитування, інтерактивні методи (дебати, дерево рішень, робота в малих групах (підготовка тексту договору), дискусія, судове слухання, рольова гра (ведення переговорів), підготовка аналітичної довідки.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.50. ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ванюшина О.Ф., доц., к. філософ. наук, доцент кафедри психології.

Результати навчання. Знати: види психологічних впливів та способи протидії ним, тактики і техніки аргументації у діловому спілкуванні; зміст невербальної комунікації; організаційні аспекти проведення дискусії; етапи, стратегії і тактики переговорного процесу; сутність та мету проведення тренінгів спілкування; основні принципи та норми групової роботи; технологічні й методичні прийоми та вправи, доцільність їх застосування. Вміти: застосовувати технології стратегій і тактик у переговорному процесі; проводити дискусії; аргументувати позиції, розуміти зміст засобів невербальної комунікації; проводити тренінг ділового спілкування; оволодіти методиками проведення вправ тренінгу; добирати тренінговий інструментарій; створювати програми тренінгів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Психологія», «Менеджмент».

Зміст. Спілкування як психологічний чинник розвитку людства. Методи психологічного впливу та протидії під час спілкування. Встановлення психологічного контакту в індивідуальній бесіді. Психологія переговорного процесу. Забезпечення оптимальних умов психологічного механізму переговорного процесу. Конструктивна взаємодія з опонентами під час переговорів. Психологія ділового спілкування. Теорія та техніка аргументації. Невербальна комунікація у діловому спілкуванні. Психологія дискусії. Практичні технології проведення дискусій. Правила і техніки спілкування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси, засоби:

1. Бородін Є. І., Комарова К. В., Липовська Н. А., Тарасенко Т. М. Соціально-психологічні основи ділового спілкування: навчальний посібник. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 184 с.

2. Курова А. В. Психологія спілкування: навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.

3. Трофименко А. В., Константинова Ю. В. Конфліктологія та теорія

переговорів : навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2020. 375 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії);
- практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, відео-кейси).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування усне/ письмове опитування; перевірка підготовленого есе /дайджесту /огляду /звіту /конспекту/ презентації /проекту /вправи / ситуаційних завдань тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.51. Назва. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. VI-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Головач Н.А., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри статистики та економетрії; Іванченко Н.О., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри статистики та економетрії; Міщенко Я.О., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри статистики та економетрії.

Результати навчання. Формування знань і практичних навичок щодо оцінювання стану і розвитку масових соціальних та економічних явищ і процесів на мікро- та макрорівні. Практичне застосування статистичного інструментарію для здійснення комплексного аналізу, здатність логічної інтерпретації результатів аналізу та стану досліджуваних об'єктів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: "Вища та прикладна математика", "Інформаційні технології в професійній діяльності".

Зміст. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні. Інформаційне забезпечення статистичного дослідження. Узагальнення і систематизація статистичних даних. Абсолютні та відносні величини.

Узагальнюючі статистичні показники. Ряди розподілу. Аналіз варіації та форми розподілу. Вибірковий метод статистичного дослідження. Перевірка статистичних гіпотез. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Аналіз рядів динаміки, тенденцій розвитку та прогнозування. Індексний метод статистичного аналізу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Педченко Г. П. Статистика : Навчальний посібник / Г. П. Педченко. Мелітополь : Колор Принт, 2018. – 266 с.
2. Лугінін О. Є, Фомішин С. В. Статистика національної та міжнародної економіки : навч. посіб. / О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин. – Львів : «Новий світ – 2000», 2014. – 471 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.52. Назва. РЕКРЕАЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жученко В.Г., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри туризму та рекреації, заступник декана факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу.

Результати навчання. Набуття компетентностей щодо формування системи знань з основних концепцій рекреалогії, визначення взаємозв'язку рекреаційної системи з потребами людини у відпочинку, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, організації і розвитку рекреаційних систем, використання сучасних рекреаційних технологій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Туристично-рекреаційне країнознавство".

Зміст. Підходи до сутності рекреалогії. Склад та міждисциплінарна сутність рекреалогії. Поняття дозвілля, відпочинку, рекреації, рекреаційних потреб, рекреаційного часу, рекреаційного простору, рекреаційної діяльності, рекреаційної системи. Теоретичні школи рекреації. Соціально-економічна сутність та основні функції рекреації. Система методів досліджень у рекреалогії. Формування рекреаційного простору. Концепція рекреаційних систем В. Преображенського. Поняття «рекреаційна система». Основні підсистеми рекреаційної системи. Модель рекреаційної системи як основа для формування окремих моделей рекреалогії. Властивості рекреаційних систем. Типологія рекреаційних систем. Дуалізм поняття «рекреаційна діяльність». Рекреаційна діяльність як форма діяльності людини та груп населення. Специфічні риси рекреаційної діяльності, упорядкованість і періодичність. Курорт як комплексне поняття, його складові. Курортно-рекреаційні технології. Рекреаційне природокористування. Місткість рекреаційних ресурсів. Основні напрями природоохоронної діяльності в процесі рекреаційного використання ресурсів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія : навчальний посібник / Ю.С. Кушнірук. – Рівне : НУВГП, 2015. – 148 с.

2. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) [текст] : навч. посіб. / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусєва, А. В. Замкова. – К. : «Центр учбової літератури», 2018. – 264 с.

3. Курортологія : підручник / О. М. Кравець, А. А. Рябєв ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекєтова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекєтова, 2017. – 167 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (опитування, комп'ютерне тестування, презентації);

– підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.53. Назва. ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ ДАНИХ В АГРОБІЗНЕСІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. III-V.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Роскладка А.А., проф., д-р екон. наук, завідувач кафедри цифрової економіки та системного аналізу.

Результати навчання. Знання основних розділів науки про дані. Знання процедур передобробки даних у сфері агробізнесу: консолідація, трансформація, очищення, збагачення даних; проектування структури сховищ даних та *OLAP*-систем; моделей та методів інтелектуального аналізу даних: асоціації, кластеризації, класифікації, регресії, прогнозування, візуалізації даних; сучасних програмних засобів аналізу даних. Практичні вміння проводити аналіз даних для виявлення знань, будувати та досліджувати системи інтелектуального аналізу даних при вирішенні прикладних задач агробізнесу з використанням сучасних аналітичних платформ.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Вища та прикладна математика", "Макроекономічний та мікроекономічний аналіз", "Інтелектуальний аналіз даних", "Статистичний аналіз економічних процесів", "Статистичні методи прогнозування".

Зміст. Наука про дані (*Data Science*). Основні задачі та етапи аналізу даних у сфері агробізнесу. Методи й алгоритми передобробки даних. Консолідація даних. Трансформація даних. Пошук асоціативних правил (*Rules Mining*) у стимулюванні продажу сільськогосподарської продукції. Кластерний аналіз даних. Загальні принципи кластеризації в агробізнесі. Сегментація клієнтів агропромислових компаній з використанням карт Кохонена. Візуальний аналіз даних (*Visual Mining*). Аналіз текстової інформації (*Text Mining*). Аналіз даних мережі Інтернет (*Web Mining*). Аналіз даних у реальному часі (*Real Time Data Mining*). Програмні аналітичні платформи *Tableau* та *Power BI*.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гладун А. Я. *Data mining: пошук знань в даних* / А. Я. Гладун, Ю. В. Рогушина. – Київ: АДЕФ-Україна, 2016. – 451 с.
2. Dietrich D., Heller B., Yang B. *Data Science & Big Data Analytics: Discovering, Analyzing, Visualizing and Presenting Data*. – John Wiley & Sons, Inc., 2015. – 420 p.
3. Powell B. *Microsoft Power BI Cookbook: Creating Business Intelligence Solutions of Analytical Data Models, Reports, and Dashboards*. – Packt Publishing Ltd., 2017. – 580 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

– лекції (тематична, проблемна);

– лабораторні заняття (традиційні, робота в малих групах).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (перевірка індивідуальних завдань, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.54. Назва. ТИПОЛОГІЯ ДИЗАЙНУ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Козік В.В., старший викладач кафедри дизайну та інжинірингу.

Результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- аналізувати та оцінювати ту чи іншу проблемну ситуацію, що склалася при вирішенні творчих індивідуальних практичних завдань;
- обґрунтовано і самостійно визначати оптимальні планувальні та об'ємно-просторові рішення певних типів будівель і споруд;
- визначати принципові методологічні підходи при вирішенні функціонального блокування громадських будівель і споруд;
- об'ємно-просторово мислити та вирішувати функціональне зонування приміщень певного типу будівель;
- на основі отриманих знань по курсу і у взаємодії з теоретичними положеннями суміжних дисциплін приймати обґрунтовані, раціональні та оригінальні проектні рішення.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Нормування в землеустрої та кадастрі", "Картографія", "Земельний кадастр".

Зміст. Метою вивчення дисципліни «Типологія дизайну громадських будівель» є отримання глибоких теоретичних та практичних знань з основ типологічних особливостей та класифікаційних ознак будівель і споруд, особливостей об'ємно-просторових та функціонально-планувальних структур громадських будівель і споруд, функціонального взаємозв'язку їх приміщень та функціонального зонування прилеглих до них територій, з метою їх використання у подальшій практичній роботі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з основ типологічних особливостей та класифікаційних ознак громадських будівель, житлових будівель та промислових будівель і споруд, для визначення тенденцій і перспектив удосконалення різних типів, з метою покращення їх об'ємно-планувальної та планувальної структури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Котеньова З.І. Архітектура будівель і споруд: Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2007. 170 с.

2. Куліков П. М., Плоский В. О., Гетун Г. В. : в 5-ти кн. – кн. 5. Архітектура будівель та споруд. Книга 5. Промислові будівлі: підручник / Під ред. Гетун Г. В. Кам'янець-Подільський : Рута, 2020. 816 с.

3. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навчальний посібник. Львів : В-во НУ «Львівська політехніка», 2010. 608 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідна робота.

Методи оцінювання:

поточний контроль – тестування; захист індивідуальних завдань; презентація та оцінка результатів самостійної та науково дослідної роботи; підсумковий контроль – іспит письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.55. Назва. УПРАВЛІННЯ МІСТОМ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. V-VIII.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Головня Ю.І., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Опанування теоретико-методичних та прикладних аспектів забезпечення ефективного управління сучасним містом в умовах реформ та кращих світових практик публічного управління.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економіка України», «Державна статистика», «Аналітика в публічному управлінні», «Публічне управління та адміністрування».

Зміст. Місто як об'єкт управління. Розвиток глобальних міст. Формування міських агломерацій та моделі управління ними. Управління міськими територіями. Стратегії міського розвитку. Фінансові механізми розвитку міста. Стимулювання економічного розвитку міста. Управління соціальними процесами в місті. Розвиток міської інфраструктури. Технології Smart-city в управлінні містом. Екологізація міського розвитку. Сіті-брендинг.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Костюк В. О. Статистика підприємств міського господарства : навч. посібник / В. О. Костюк, С. М. Гайденко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 128 с.
2. Управління великим містом: теоретичні і прикладні аспекти: монографія / В. М. Бабаєв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 307 с.
3. Бабаєв В.М. Практика муніципального управління: Навч. посіб. / В.М. Бабаєв – Харків: ХДАМГ, 2002. – 311 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні заняття (традиційні, тренінгові завдання, виступи студентів з презентаціями, тестування); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (опитування, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.56. Назва. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. V-VIII.

ПІБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Головня Ю.І., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Набуття практичних навичок щодо функціонування соціально-економічної, екологічної та управлінської бази розвитку сільських територій.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економіка України», «Державна статистика», «Аналітика в публічному управлінні».

Зміст. Управління розвитком сільських територій як наука. Сільські території як об'єкт розвитку та управління. Функціональність сільських територій. Потенціал сільських територій як основа їх комплексного розвитку. Людські ресурси сільських територій. Рівень життя населення сільських територій. Соціальна інфраструктура сільських територій. Державна політика розвитку сільських територій на шляху її вдосконалення. Розвиток системи місцевого самоврядування. Місце та роль громад у розвитку сільських територій. Фінансове забезпечення проєктів сталого розвитку сільських територій. Економічний потенціал сільських територій. Несільськогосподарські види діяльності на сільських територіях. Політика сталого розвитку сільських територій. Світова практика управління розвитком сільських територій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. / О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 128 с.
2. Публічне управління сільськими територіями України : навч. посіб. / авт.-упоряд. : А. П. Савков, М. К. Орлатий, М. І. Кучер [та ін.] ; за ред. А. П. Савкова, М. К. Орлатого, М. І. Кучера ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; НАДУ. – Київ : Фенікс, 2016. – 336 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інтерактивних методів навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.